

แบบเรียนเร็วใหม่ เล่ม ๑

ตอนต้น

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

แบบเรียนเร็วใหม่ เล่ม ๑ ตอนต้น

ลิขสิทธิ์ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ ถนนราชดำเนินนอก เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร ๑๐๓๐๐

จัดพิมพ์โดย

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สถาบันภาษาไทย

พิมพ์ครั้งที่ ๑ แจกนักเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. ๒๕๕๗
จำนวน ๖๐๐,๐๐๐ เล่ม

ISBN 978-616-372-118-1

พิมพ์ที่ บริษัทอมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง จำกัด (มหาชน)
๓๗/๖ ถนนชัยพฤกษ์ แขวงตลิ่งชัน เขตตลิ่งชัน กรุงเทพฯ ๑๐๑๗๐
โทรศัพท์ ๐-๒๔๒๒-๙๐๐๐, ๐-๒๙๙๒-๑๐๑๐
โทรสาร ๐-๒๔๓๓-๒๗๔๒, ๐-๒๔๓๔-๑๓๙๕

แบบเรียนเร็วใหม่ เล่ม ๑

ตอนต้น

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑

หลวงดรฤทธิกิจวิฑูร และ นายฉันท์ ขำวิไล

เรียบเรียง

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

กระทรวงศึกษาธิการ

ประกาศสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
เรื่อง อนุญาตให้ใช้สื่อการเรียนรู้ในสถานศึกษา

.....

ด้วยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้นำหนังสือแบบเรียน
เร็วใหม่ เล่ม ๑ ตอนต้น มาปรับปรุงเป็นหนังสือส่งเสริมการอ่าน เพื่อใช้ประกอบ
การจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑
ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ จึงอนุญาตให้ใช้
หนังสือในสถานศึกษาได้

ประกาศ ณ วันที่ ๑๖ กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๗

(นายกมล รอดคล้าย)

เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

คำนำ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จัดพิมพ์หนังสือแบบเรียนเร็วใหม่ เล่ม ๑ ตอนต้น ตอนกลาง และตอนปลาย แจกให้แก่แก่นักเรียนระดับประถมศึกษา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อใช้เป็นสื่อส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนของกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับแก้ปัญหาการอ่านไม่ออกเขียนไม่ได้ของนักเรียนปัจจุบัน

หนังสือแบบเรียนเร็วใหม่ เล่ม ๑ ตอนต้น นี้ จัดพิมพ์ตามต้นฉบับที่พิมพ์ขึ้นเมื่อ พ.ศ. ๒๕๙๖ ซึ่งหลวงจรุณกจิวิฑูรต์ร่วมกับนายจันทร์ ขำวิไล มีเนื้อหาเริ่มตั้งแต่บทที่ ๑ - ๑๖ สำหรับใช้เป็นหนังสือเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ ในขณะนั้น และปัจจุบันยังได้รับการยกย่องจากผู้ที่เคยเรียนและผู้ที่ได้อ่านว่าเป็นหนังสือที่แสดงถึงภูมิปัญญาการสอนอ่านแบบไทย ช่วยให้นักเรียนสามารถอ่านหนังสือไทยได้แตกฉาน ด้วยกระบวนการสอนอ่านจากง่ายไปหายาก คือ เริ่มจากการเรียนรู้พยัญชนะ สระ การประสมอักษร การสะกดคำ แจกลูกและผันอักษร แล้วจึงฝึกอ่านเป็นคำ ข้อความ และเรื่องราวตามลำดับ การนำเสนอบทอ่านให้เกิดการเรียนรู้ลักษณะการใช้ภาษาไทยที่ถูกต้อง และสละสลวย มีตัวละครดำเนินเรื่องช่วยให้นักเรียนอ่านอย่างเพลิดเพลิน เป็นการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านอีกทางหนึ่ง นอกจากนี้ ยังปลูกฝังให้นักเรียนรู้จักหน้าที่ มีความรับผิดชอบต่อตนเอง ครอบครัว และสังคม รวมไปถึงมีความรักในประชาชาติด้วย

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานพิจารณาเห็นว่า การส่งเสริมให้มีการใช้สื่อการเรียนรู้อื่นที่หลากหลายจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาการเรียนการสอนภาษาไทย จึงได้นำหนังสือแบบเรียนเร็วใหม่ เล่ม ๑ ตอนต้น มาจัดพิมพ์ขึ้นใหม่เป็นหนังสือส่งเสริมการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ โดยได้แก้ไขอักษรวิธีสะกดคำและปรับปรุงภาพประกอบให้สอดคล้องกับปัจจุบัน ในการนี้ หวังเป็นอย่างยิ่งว่า หนังสือแบบเรียนเร็วใหม่ เล่ม ๑ ตอนต้น นี้ จะช่วยให้นักเรียนสามารถอ่านภาษาไทยได้อย่างคล่องแคล่ว รวมทั้งช่วยปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมของคนไทยที่พึงมีในปัจจุบัน อันจะเป็นบันไดให้นักเรียนก้าวไปสู่ศักยภาพในการเรียนรู้ด้านอื่นๆ เพื่อเป็นกำลังที่เข้มแข็งในการพัฒนาประเทศชาติต่อไป

(นายกมล รอดคล้าย)

เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

๑๖ กันยายน ๒๕๕๗

สารบัญ

หน้า

คำชี้แจง

บทที่ ๑	๑
บทที่ ๒	๔
บทที่ ๓	๖
บทที่ ๔	๘
บทที่ ๕	๑๐
บทที่ ๖	๑๓
บทที่ ๗	๑๕
บทที่ ๘	๒๐
บทที่ ๙	๒๔
บทที่ ๑๐	๒๙
บทที่ ๑๑	๓๒
บทที่ ๑๒	๓๖
บทที่ ๑๓	๔๐
บทที่ ๑๔	๔๔
บทที่ ๑๕	๕๐
บทที่ ๑๖	๕๖

คำชี้แจง

การใช้หนังสือแบบเรียนเร็วใหม่

หนังสือแบบเรียนเร็วใหม่ เล่ม ๑ ชุดนี้ กระทรวงศึกษาธิการจัดพิมพ์ขึ้น นับแต่ปี ๒๔๗๗ เพื่อใช้เป็นแบบเรียนสอนอ่านเขียนให้แก่นักเรียนระดับประถมปีที่ ๑ - ๓ เนื้อหาแบ่งเป็น ๓ ตอน ตอนละ ๑ เล่ม ได้แก่ แบบเรียนเร็วใหม่ เล่ม ๑ ตอนต้น ชั้นประถมปีที่ ๑ แบบเรียนเร็วใหม่ เล่ม ๑ ตอนกลาง ชั้นประถมปีที่ ๒ และแบบเรียนเร็วใหม่ เล่ม ๑ ตอนปลาย ชั้นประถมปีที่ ๓ ตามลำดับ และมีผู้เรียบเรียงดังนี้ หลวงจรุณกจิวิฑูร เรียบเรียงทั้งเล่มตอนต้น ตอนกลางและตอนปลาย และนายฉันทน์ ขำวิไล เรียบเรียงร่วมกับหลวงจรุณกจิวิฑูร เฉพาะเล่มตอนต้น

ในการนี้ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานเล็งเห็นว่า หนังสือชุดนี้มีคุณค่าควรแก่การนำมาปรับปรุงเพื่อใช้เป็นสื่อส่งเสริมการจัดการเรียนการสอน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ - ๓ โดยตอนต้นใช้ต้นฉบับปี ๒๔๙๖ ตอนกลางใช้ต้นฉบับปี ๒๕๐๘ และตอนปลายใช้ต้นฉบับปี ๒๔๗๗ ซึ่งผู้เรียบเรียงแต่เดิมได้จัดทำคำอธิบายวิธีการใช้หนังสือไว้อย่างละเอียด จึงสะดวกแก่การนำไปใช้ฝึกฝนทักษะด้านการอ่านและการเขียนภาษาไทยของนักเรียนในปัจจุบัน โดยหวังให้เป็นอีกแนวทางหนึ่งในการแก้ปัญหาการอ่านไม่ออกเขียนไม่ได้ที่ยั่งยืน

วิธีใช้หนังสือในการจัดการเรียนการสอน

๑. ให้นักเรียนได้ฝึกหัดความชำนาญในการเรียนรู้การอ่านภาษาไทย โดยใช้หู ตา ปาก และมือ ให้สัมพันธ์กัน ครูควรให้นักเรียนเรียนรู้จากการสังเกตด้วยตนเอง และหากพบที่ใดต้องอธิบาย ครูควรชี้แจงให้นักเรียนเข้าใจก่อน แล้วอ่านออกเสียงให้ชัดเจนเป็นตัวอย่าง ให้นักเรียนตั้งใจฟังและใช้ตาสังเกตรูปคำ แล้วฝึกให้นักเรียนอ่านออกเสียงตามให้ชัดเจน ถ้านักเรียนยังอ่านไม่ชัดเจนครูจะทำปากให้ดู และฝึกนักเรียนไปเรื่อยๆ จากนั้นจึงให้นักเรียนฝึกคัดลายมือ โดยครูเขียนนำบนกระดานดำ ให้นักเรียนเรียนรู้วิธีเขียนว่าจะต้องเริ่มต้นจากตรงไหนก่อนหรือหลัง รูปพยัญชนะ สระ และวรรณยุกต์ ควรให้นักเรียนเขียนตามสัดส่วนของแบบที่มีไว้ให้ในตอนท้าย

ของหนังสือแบบเรียนเร็วใหม่ เล่ม ๑ ตอนกลาง จากนั้นให้นักเรียนเขียนตามคำบอก
รวมทั้งตั้งคำถามให้นักเรียนได้คิดด้วยตนเอง เช่น พยัญชนะอะไร สระอะไร เป็นต้น

๒. เมื่อนักเรียนเรียนรู้พยัญชนะตัวหนึ่งแล้วก็ให้เรียนรู้สระควบคู่กันไป แล้ว
ผสมพยัญชนะกับสระอ่านออกเสียงเป็นคำ จากนั้นให้เรียนรู้สระอื่นๆ ต่อไปทีละสระ
ในบทหนึ่งๆ ครูต้องพิจารณาว่าจะแบ่งการสอนเป็นกี่ตอนจึงจะเหมาะสมกับนักเรียน
เพื่อไม่ให้นักเรียนเกิดความเบื่อหน่าย

๓. ครูควรจัดรูปพยัญชนะ สระ วรรณยุกต์ และตัวสะกด ให้นักเรียนสังเกต
เป็นส่วนๆ โดยนักเรียนจะรู้ว่าเมื่อประสมแล้วจะเป็นรูปคำอย่างไร การสอนมุ่งเน้น
ให้นักเรียนจำพยัญชนะ สระ วรรณยุกต์ ตัวสะกด รวมทั้งเข้าใจหลักวิธีการประสมคำ
คือ การประสมพยัญชนะกับสระ วิธีผัน วิธีสะกด ซึ่งเมื่อมีการเปลี่ยนรูปพยัญชนะ
สระ ตัวสะกด หรือวรรณยุกต์ เด็กก็จะสามารถใช้หลักการประสมคำมาเทียบเคียง
และอ่านได้

๔. หากมีเนื้อหาใดที่มีความคล้ายคลึงกัน ครูต้องอธิบายเปรียบเทียบให้
นักเรียนเห็นถึงความเหมือนและความแตกต่าง พร้อมทั้งเหตุผล เพื่อให้นักเรียน
เข้าใจ เช่น การผันสระเสียงสั้นและสระเสียงยาว เป็นต้น

๕. เนื้อหาแต่ละบทจะมีภาพประกอบเรื่องเพื่อให้นักเรียนเข้าใจได้ง่าย
และทำให้นักเรียนเกิดความสนุกเพลิดเพลิน ครูควรให้นักเรียนสังเกตสิ่งต่างๆ
ในภาพ และตั้งคำถามให้นักเรียนตอบตามใจความของเรื่อง

๖. บทเรียนเรื่องต่างๆ ในหนังสือใช้สำหรับสอนเรียงความหรืออ่านเอาเรื่อง
ก็ได้ โดยเนื้อหาสามารถบูรณาการกับกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่างๆ เช่น วิทยาศาสตร์
คณิตศาสตร์ สังคมศึกษา พลศึกษา และสุขศึกษา เป็นต้น รวมทั้งเนื้อหายังเน้น
สิ่งที่นักเรียนควรรู้ ควรเห็น และควรปฏิบัติ ซึ่งครูนอกจากจะต้องสอนให้นักเรียนจำ
ตัวหนังสือแล้ว ยังต้องพยายามปลูกฝังด้านคุณธรรม จริยธรรม และหน้าที่พลเมืองด้วย

๗. เนื่องจากนักเรียนแต่ละคนมีพื้นฐานความรู้ที่แตกต่างกัน ในห้องเรียน
หนึ่งจึงมีนักเรียนที่มีความรู้มากบ้างน้อยบ้างไม่เท่ากัน ครูจึงควรแบ่งนักเรียน
เป็นกลุ่มและสอนทีละกลุ่ม หรือใช้วิธีการที่เหมาะสมกับนักเรียนแต่ละกลุ่ม จึงจะ
ช่วยให้การเรียนการสอนประสบผลสำเร็จ

บทที่ ๑

สอนวิธีผสมพยัญชนะกับสระ ถ้าบททวนให้จำสระ ให้อ่าน
จากซ้ายไปขวา ถ้าบททวนให้จำพยัญชนะ ให้อ่านจากข้างบน
ลงมาข้างล่าง

หรืออ่านจากข้างล่างขึ้นไปข้างบนเป็นแถวๆ

	ะ	า	ิ	ี	ึ	ุ	ุ	ู
อ	อะ	อา	อิ	อี	อึ	อู	อู	อู
ก	กะ	กา	กิ	กี	กึ	กู	กู	กู
จ	จะ	จา	จิ	จี	จึ	จุ	จุ	จุ
ด	ดะ	ดา	ดิ	ดี	ดึ	ดู	ดู	ดู
ต	ตะ	ตา	ติ	ตี	ตึ	ตุ	ตุ	ตุ
บ	บะ	บา	บิ	บี	บึ	บู	บู	บู
ป	ปะ	ปา	ปิ	ปี	ปึ	ปู	ปู	ปู

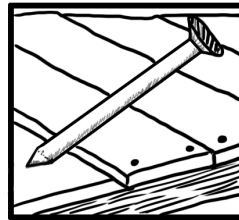
กา

ตา

ปู

แบบฝึกหัด

กะ จะ ปะ อา กา ตา ปา ติ ภิ อี ติ ติ
 ปี่ ติ อี จุ ดุ บุ ปู อุ ภู ฑู ฑู ฑู

อีกา

ตะปู

บิดา ตาตี จะปะ อีกา กะบะ กะปิ ปะอา จะปา
 ตะปู จะดู ปูดู กะปิติ อาดูปู ดูตีตี ตาจะตี
 ตากะอา ติตะปู จะดูอีกา ตาอีกาตี ตาตีตะปู
 อาจะดูอีกา ตากะบิดา บิดากะอา ตาปะบิดากะอา
 บิดาจะตีตะปู

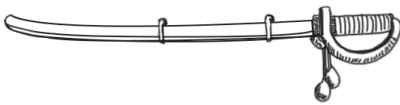
อีกาตาดี ปะปู้ อีกาตูปู้
บิตาปะอีกาตูปู้
บิตาดูอีกา

บทที่ ๒

สอนวิธีผันอักษรกลาง และให้เด็กหัดผันอักษรกลางตัวอื่นๆ
ปากเปล่าอีก จนเข้าใจวิธีผัน และให้จำพยัญชนะอักษรกลาง
หลักการผัน และเครื่องหมายวรรณยุกต์ให้แม่นยำ

ก จ ด ต บ ป อ

	ก	จ	ด	ต	บ	ป	อ
		ก	จ	ด	ต	บ	ป
อา	อ่า	อ้า	อ๊า	อ๊า	อ๊า	อ๊า	อ๊า
อข	อข่า	อข้า	อข๊า	อข๊า	อข๊า	อข๊า	อข๊า
อค	อค่า	อค้า	อค๊า	อค๊า	อค๊า	อค๊า	อค๊า
อช	อช่า	อช้า	อช๊า	อช๊า	อช๊า	อช๊า	อช๊า

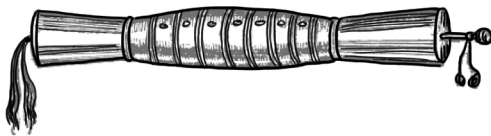
กระบี่

อู่

แบบฝึกหัด

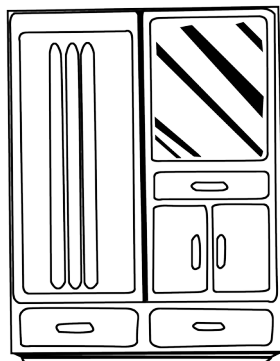
บ่า ป่า อ้า จ้า ป้า จ้า กี่ ปี่ กี่ จี่ ปี่ อี้ ตี้
อู่ กู่ จู่ บู่ ปู่ อู่ กู้ ตู้ บู้ กระบี่ กี่ปี ป้าจ่า
กะจ่า อี้จู้ จู้จี้ บู้บี้ ตี้กระบี่ กู้อี้จู้ ตากะปู้ อากะป้า
ตาตีกระบี่ ป้ากู่อี้จู้

ปั้ง

กระจ่ำ

ตู้

ป้าง กะ ปู่

ป้างกะปู่ดู ตาอู้ตีกระปี้กะตาอู้ ป้างจ่ำ ตาอู้ตีกระปี้ตี
ตาอู้จะตีป้างตาอู้ ตาอู้ดูตาตาอู้

ป้าง ปะ ปู่ กู้ อี้ จู้

ป้าง ดู ปู่ กู้ อี้ จู้

บทที่ ๓

วิธีสอนทำนองเดียวกับบทที่ ๑

	ะ	า	ิ	ี	ึ	ื	ุ	ู
ข	ขะ	ขา	ขิ	ขี	ขึ	ขื	ขุ	ขู
ฅ	ฅะ	ฅา	ฅิ	ฅี	ฅึ	ฅื	ฅุ	ฅู
ถ	ถะ	ถา	ถิ	ถี	ถึ	ถื	ถุ	ถู
ผ	ผะ	ผา	ผิ	ผี	ผึ	ผื	ผุ	ผู
ฝ	ฝะ	ฝา	ฝิ	ฝี	ฝึ	ฝื	ฝุ	ฝู
ส	สะ	สา	สิ	สี	สิ	สี	สุ	สู
ห	หะ	หา	หิ	หี	หึ	หื	หุ	หู

แบบฝึกหัด

สะ ขา ถา ผา หา สิ ฝึ สี หึ หี ธี ฅุ
 ผุ ฅู หู ถือกา* ฅูชา หูกา สะบ้า ผากา ตาสี
 ผาตุ้ สะตืออ สะตืออ สีดี สีงากี้ ถือกูกา หาผากา
 กาสีดี ฅูดีดี อากือกระบี่ ตาสีถือกี้ ปู่หาผากา
 ป้าหากระจ่า อากือหูกา

*สระอือ เมื่อประสมเป็นคำให้มีตัว อ เกาะอยู่ท้ายคำด้วยเสมอ

อา

อาสี ถือ ถู

ถูหู ถูขา

อาสาหากระจำ

อาสาถูกระจำ ถูกา

ถู

บทที่ ๔

สอนวิธีผันอักษรสูง และให้เด็กหัดผันอักษรสูงตัวอื่น ๆ ปากเปล่าอีก
จนเข้าใจวิธีผัน และให้จำพยัญชนะอักษรสูง หลักการผัน และ
เครื่องหมายวรรณยุกต์ให้แม่นยำ

ข	ฅ	ถ	ผ	ฝ	ส	ห
		ั	ุ			
ขา	ข่า	ข้า				
ขี	ขี้	ขั้				
ขุ	ขู	ขู่				

แบบฝึกหัด

ข่า ฅ่า ผ่า ฝ่า ส่า ข้า ถ้า ฝ้า ห้า ขี้ ฅี้ ถี้
 สี่ ขี้ ขี ขู สู หู ฝู สู ฟู ผ้า ฝาดู ฝู้ดี ห้าสี่
 สี่ขา ฝ้าสี่ จะขี้ หาข่า ปะฝ้า ตาหาข่า อาฟูฝ้า
 ฝ้าสี่ดี สี่ห้าสี่ ถ้าจะดี ฝ้าสี่กาเกี

ป่า

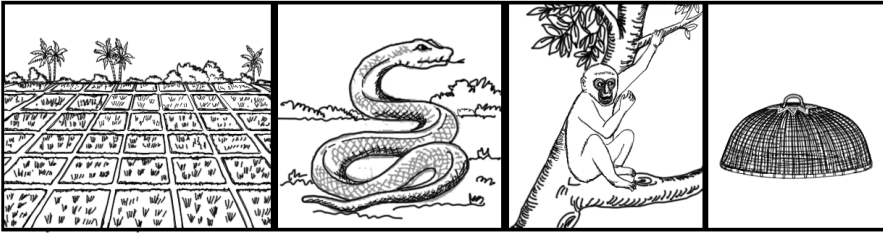

ป่าปะผ้า ป่าหา

บทที่ ๕

วิธีสอนทำนองเดียวกับบทที่ ๑

	ะ	า	ิ	ี	ุ	ู	๑	๒
ค	คะ	คา	คิ	คี	คุ	คู	ค๑	ค๒
ง	งะ	งา	งิ	งี	งุ	งู	ง๑	ง๒
ช	ชะ	ชา	ชิ	ชี	ชู	ชู	ช๑	ช๒
ฌ	ฌะ	ฌา	ฌิ	ฌี	ฌุ	ฌู	ฌ๑	ฌ๒
ท	ทะ	ทา	ทิ	ที	ตุ	ตู	ท๑	ท๒
น	นะ	นา	นิ	นี	นุ	นู	น๑	น๒
พ	พะ	พา	พิ	พี	พู	ปู	พ๑	พ๒
ฟ	ฟะ	ฟา	ฟิ	ฟี	ฟู	ฟู	ฟ๑	ฟ๒
ม	มะ	มา	มิ	มี	มุ	มู	ม๑	ม๒
ย	ยะ	ยา	ยิ	यी	ยุ	ยู	ย๑	ย๒
ร	ระ	รา	ริ	รี	รุ	รู	ร๑	ร๒
ล	ละ	ลา	ลิ	ลี	ลู	ลู	ล๑	ล๒
ว	วะ	วา	วิ	วี	วู	วู	ว๑	ว๒
ช	ชะ	ชา	ชิ	ชี	ชู	ชู	ช๑	ช๒

นา

งู

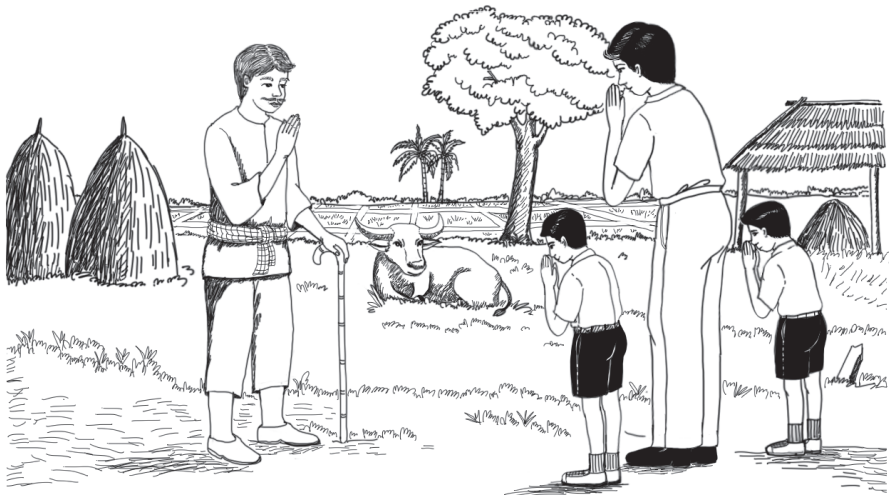
ชะนี

ฝาชี

แบบฝึกหัด

คะ ชะ นะ งา ชา ทา นา พา มา ยา รา
 ลา วา ฮา ชิ มิ ริ ชี ที มี รี ฮี คี มี ลี
 ฮี พุ คุ คุ ฌ ชู พู ฟู รุ ทายา รากา พายุ
 มียา มาชิ วิชา ชะนี มะระ มะลิ ทะลุ รุฌ ชูมือ
 กะทือ ฝ่ามือ มหา ต้อยา อายุ ฌุด ด้งู รุหุ สาคู
 บุษา ทาสี ยาดี ฝาชี มียา วาจา กะลา กะทิ
 กะทะ รุทะลุ มีราคา มีวิชา ฮาฮาฮา หุกระทะ
 ฝาละมี ฝ่ามือดี สี่ห้าวา มหาป้า ปู่มหา วาจาดี
 ปี่ระกา รุปนา กิริยา อหาปนา อายุก็ปี มาดูชะนี
 ตาด้งูดู มีพายุมานาตามีปู่ ป้าถูกระทะ

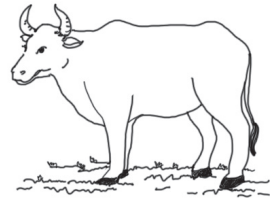
นา

นาดีมีราคา

บิดามีนา

มี

มี

มี

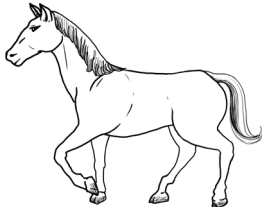
บิดามนา

ตามาหาบิดา มาหาญา ตาปะบิดา บิดาเมียดี
 บิดาพาตา มาหาญาดีดี ตามีวาจาดี มาชิมาหาตา
 ด.ช. วีระ กะ ด.ช. ชาลี มีกิริยาดี มาหาตา

บทที่ ๖

สอนวิธีผันอักษรต่ำ และให้เด็กหัดผันอักษรต่ำ ตัวอื่น ๆ อีก
จนเข้าใจวิธีผัน และให้จำพยัญชนะอักษรต่ำ หลักการผัน และ
เครื่องหมายวรรณยุกต์ให้แม่นยำ

ค ง ช ฌ ท น พ ฟ ม ย ร ล ว ฮ

	คา	ค้ำ	ค๊า
	คะ	ค๋า	ค๋า
	คั	คั	คั
	คฺ	คฺ	คฺ
ม้า			

แบบฝึกหัด

ซ่า น่า ยา ว่า ซ้า น้ำ ฟ้า ม้า คี ชี ที่ นี
 ฟี ชี นี ชี ฌี ฌี ฐี ฐี ภู ภู ฎี ฎี ปี่ นี ที่ นี
 น่าดู ปูย่า น้ำจ๋า ฟี่มา ชื้อผ้า สีฟ้า ยาจ๋า ชี่ม้า
 ฟ้าผ่า น้ารู้ คู่คี สีคู่ มูลี ที่ท่า น้าซื้อ ชื้อดี สาลี
 ชี่มือ ยาจะมา ป้าชี่มือ ฟี่ชี่ม้า ผ้าสีฟ้า ฐู่วิชา
 ว่าดีดี ฟี่ป่า น้าอา ม้ามีสีขา ปูมาซื้อม้า ยามาซื้อมูลี
 ป่านีมีชะนี ชะนีนี้หน้าดู

บิดา ด.ช. วีระ กะ ด.ช. ชาลี

ด.ช. วีระ อายุสี่ปี ด.ช. ชาลี อายุห้าปี
บิดาพามาที่ท่า ที่ท่านี้มีผู้มาค้า ด.ช. วีระ ว่ากะ
ด.ช. ชาลีว่า มาดูชะนีที่นี้ซิ ชะนีนี้มีสีขนาดู ชะนีนี้
มีที่ป่า

บิดา ด.ช. วีระ ซ้อมมูลี่ ซ้อมมะระ กะทือ ข่า

ที่ท่านี้มี

มา

ว่ากะบิดา ด.ช.

วีระ ว่ามาที่นี้ก็ปี บิดา ด.ช. วีระว่า มาที่นี้สี่ห้าปี

ที่ท่านี้มีผู้มาค้า

มิช้า

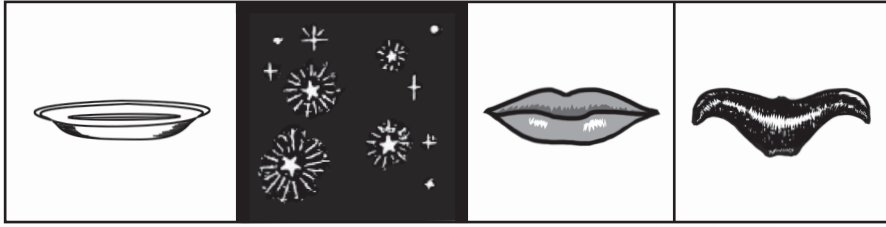
ลาบิดา ด.ช. วีระ กะ

ด.ช. ชาลี

บทที่ ๗

สอนวิธีผสมอักษร และถ้าบททวนให้จำตัวสะกดให้อ่านจากซ้ายไปขวา ถ้าบททวนให้เรียงตามลำดับสระให้อ่านจากข้างบนลงมาข้างล่างเป็นแถวๆ แล้วฝึกหัดให้ผสมคำอื่นๆ ปากเปล่าอีกจนเข้าใจวิธีสะกด และให้จำตัวสะกดได้แม่นยำ

	ก	จ	ด	ต	บ	ป	อ	
	ง	น	ม	ย	ว	ก	ด	บ
อะ	อั้ง	อั้น	อ้ม	อัย	—	อັก	อັด	อັบ
อา	อาง	อาน	อาม	อาย	อาว	อาก	อาด	อาบ
อิ	อิง	อิน	อิม	—	อิว	อิก	อิด	อิบ
อี	อึ้ง	อึน	อึ้ม	—	—	อึ๊ก	อึ๊ด	อึ๊บ
เอี	เอ็ง	เอิน	เอ้ม	—	—	เอ๊ก	เอ็ด	เอ๊บ
เอื	เอื้อง	เอืน	เอื้ม	—	—	—	เอื๊ด	เอื๊บ
อุ	อุง	อุน	อุ้ม	อุย	—	อุก	อุด	อุบ
อุ	อุ้ง	อุ้น	อุ้ม	—	—	อุ๊ก	อุ๊ด	อุ๊บ

จาน

ดาว

ปาก

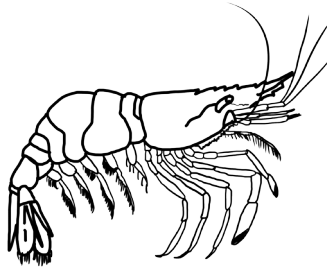
กระจับ

แบบฝึกหัด

ดั่ง บ้าง กั้น จัก ตัก ปัก ตัด ปัด กั้ม จับ
 กาง บาง จาน บาน จาม ตาม กาย ดาย
 ตาย กาว ดาว จาก ตาก ปาก กาย อิง กิน
 ดิน บิน จิก ติด ปิด ดิบ จีน ตีน ปีก อึก
 ตืด กีบ ปีบ ดิ่ง บิ่ง ตึก ตึก จืด ดุ่ม จุก
 จุด บุก ชูง ปูน ตูม ชูบ สะอาด อานม้า
 ปากกา ตากยา ตามหา กากชา ยาจืด กระจาด
 กระจับ ตัดจุก จับผ้า กินยา หากิน ดินดี ตึกตึก
 ตักกั้ม กระตุก กระदान มะดัน ผ้าดิบ ดูดาว
 ตีบุก กระบุง บางที ถือจาน จับปู กระปุก
 ปิดตู้ ติดตาม มะตูม ตากผ้า กีบม้า ปิดฝา

สอนวิธีผันอักษรกลางที่มีตัว ง น ม ย ว สะกด
 และให้หัดผันอักษรกลางตัวอื่นๆ ปากเปล่าอีก จนเข้าใจวิธีผัน
 และให้จำหลักการผันให้แม่นยำ

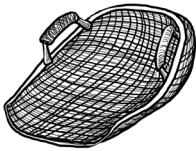
	ก	จ	ด	ต	บ	ป	อ
		◌	◌	◌	◌	◌	◌
กั๋ง	กั๋ง	กั๋ง	กั๋ง	กั๋ง	กั๋ง	กั๋ง	กั๋ง
กา่ง	กา่ง	กา่ง	กา่ง	กา่ง	กา่ง	กา่ง	กา่ง
กิง	กิง	กิง	กิง	กิง	กิง	กิง	กิง
กึ๋ง	กึ๋ง	กึ๋ง	กึ๋ง	กึ๋ง	กึ๋ง	กึ๋ง	กึ๋ง
กึ๋ง	กึ๋ง	กึ๋ง	กึ๋ง	กึ๋ง	กึ๋ง	กึ๋ง	กึ๋ง
กุง	กุง	กุง	กุง	กุง	กุง	กุง	กุง
กุง	กุง	กุง	กุง	กุง	กุง	กุง	กุง

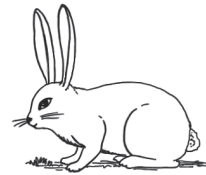
กุ้ง

แบบฝึกหัด

ตั้ง จัน กั้น ปั้น อ่าง ต่าง ก้าง จ้าง บ้าง อ่าน
 ป่าน ก้าน บ้าน ดำม บ่าย ด้าย อ่าว กิ่ง ปิ้ง
 อิ่ม จิ้ม กิ่ง ตื่น ตื่น ต่อม กุ้ง บุ้ง อุ่น จุ่ม ตุ่ม
 อุ่ม บุ่ม ปุ่ม

บุงกี

กระต่าย

กำมปู บุงกี กำมกุ้ง อึ้งมือ มีอ่าง อื่นอื่น อึ้งอ่าง
 ค่าจ้าง ต่างกัน กิ่งก่า ก้าวขา กั้นฝา ผ่าป่าน
 ที่บ้าน บากบัน ปั้นดิน กระดิ่ง ต่อมยา ผาตุ่ม
 กระต่าย ปิดตุ่ม

พี่สะอาก กับ พี่สะอาด

ที่บ้านพี่สะอาก
กับพี่สะอาด

มีกระเจาด กระจับปุ่น ปุ้งกั๊ตดี พี่สะอากกับพี่สะอาด
มีปูชื้ออุ่ม มีย่าชื้ออิม มีน้ำชื้ออิ่ง มีอาชื้ออั้น มีป่า
ชื้อปุ่น ที่บ้านพี่สะอาก กับ พี่สะอาด ติดกับป่า
ที่ป่าติดกับบึง ที่บึงมีกระจับปุ่น มี มีปู ที่ป่า
มีมะตูม มะตาด มะดัน

ป่าปุ่นถือกระเจาดมาหากระจับปุ่น พี่สะอาด
มากับป่าปุ่น พี่สะอากตามมาหาพี่สะอาด ว่ากับ
พี่สะอาดว่า ที่นี้น่าดู

บทที่ ๘

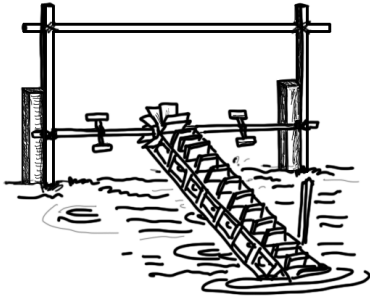
วิธีสอนทำนองเดียวกับบทที่ ๗

	ข	ฅ	ถ	ผ	ฝ	ส	ห	
	ง	น	ม	ย	ว	ก	ด	บ
ขะ	ขັง	ขັນ	ขัม	ขัย	—	ขັก	ขัด	ขับ
ขา	ข้าง	ขาน	ขาม	ขาย	ขาว	ขาก	ขาด	خاب
ชิ	ชิง	ชิน	ชิม	—	ชีว	ชิก	ชิด	ชิบ
ชี	ชิ่ง	ชืน	ชิม	—	—	ชีก	ชิด	ชิบ
ชี	ชิ่ง	ชืน	ชิม	—	—	ชีก	ชิด	ชิบ
ชี	ชิ่ง	ชืน	ชิม	—	—	—	ชิด	ชิบ
ขุ	ขุง	ขุน	ขุม	ขุย	—	ขุก	ขุด	ขุบ
ขู	ขุง	ขุน	ขุม	—	—	ขุก	ขุด	ขุบ

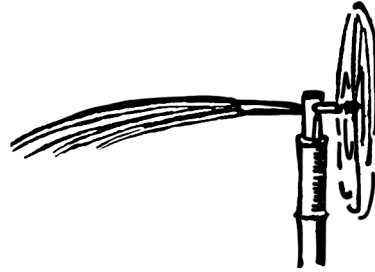
แบบฝึกหัด

ถั่ง ถัง ขัน ฉัน หัน ถัก ผัก ผัก ขัด หัด
 ขับ ฉาง ถาง หาง สาน ถาม สาม หาม ขาย
 สาย หาย ขาว สาว ถาก ผาก สาก ขาด
 ถาด ฉาบ หาบ ชิง ผิง หิน ผิว หิว ผิด หิด

ลึบ ฉีก ขีด หีบ ขึง ถึง ถุง หุง สุ่ม ขุย สุก
 ขุด หุบ ผุง สูง ถุก ผูก ขูด สือบ

ระหัด

กังหัน

ถามถึง ถุกผิด ผัดขิง ขัดขัน ขึงขัง
 สาบสาบ ลึบสาม สามลึบ สากหิน ผีกหัด
 หาบหาม หาบผัก จักสาน สีขาว ขุดดิน ตัดสิน
 ฐู้สึก ป่าสัก ลึบสี่ ห้าลึบ กั้นสาต กระสุน พี่สาว
 ผ้าขาว คำชาย ขับซี่ ผักซี่ ลีลึบ ลึบห้า ระหัด
 กังหัน หางตา ตีฉาบ ฉีดยา กาฝาก ผิวปาก
 สายป่าน ปากถัง กระถาง ถุงมือ มะขาม ซื่อชาย
 ตะขาบ สิ้นคำ ถามหา หุบปาก ผักกาด ผิดกัน
 ผุงกา มาถึง ปากถุง ผักบั้ง

สอนวิธีผันอักษรสูงที่มีตัว ง น ม ย ว สะกด และให้หัดผันอักษรสูงตัวอื่น ๆ ปากเปล่าอีก จนเข้าใจวิธีผัน และให้จำหลักการผันให้แม่นยำ

	ข	ฉ	ถ	ผ	ฝ	ส	ห
	◌	◌			◌	◌	
ข้าง	ข้าง	ข้าง	ข้าง	ข้าง	ข้าง	ข้าง	ข้าง
ข้าง	ข้าง	ข้าง	ข้าง	ข้าง	ข้าง	ข้าง	ข้าง
ข้าง	ข้าง	ข้าง	ข้าง	ข้าง	ข้าง	ข้าง	ข้าง
ข้าง	ข้าง	ข้าง	ข้าง	ข้าง	ข้าง	ข้าง	ข้าง

แบบฝึกหัด

ฝั่ง สั่ง สั้น หั้น สั้น ห่าง ข้าง
 ห้าง ผ่าน ห่าน ข้าม ห้าม ข่าย
 ถ้าย ฝ่าย ขาว ขาว ฉิ่ง หิ่ง สิ้น
 สิว หิ้ว ผึ่ง ผึ่ง ขึ้น ขึ้น ผืน
 ขุ่น ผุ่น หุ่น สุ่ม หุ้ม ถ่านหิน
 สุกห้าม หั้นผัก ขี้ผึ้ง ผึ่งผาย บั้นผาย ยาถ่าย
 ตาข่าย ถ้ามขาว ข้ามคู ขาวสุก ผ่าสิ้น สานสุ่ม
 ดำมสิ่ว หูหิ้ว บั้นหุ่น บัดผุ่น ผ่ายดี ดีฉิ่ง

ฉัน กับ บิดา นางสาว พี่สาว

๖ ฉันตื่น ฉันจัดผ้า

ฉันมี ฤ

ฉันฤ สะอาด

บิดาฉันค้าขาย มีสินค้า

ต่างต่าง มีข้าว ถ่าน ฝ้าย กับสิ่ง

อื่นอื่นอีก นางสาวฉันค้าขายผัก มี

ผักกาด ผักบุ้ง ผักชี กะทือ ชিং ข่า

ฉันกับพี่สาวหัดอ่าน

บทที่ ๙

วิธีสอนทำนองเดียวกับบทที่ ๗

	ก	ง	ช	ฌ	ท	น	พ	ฟ	ม	ย	ร	ล	ว	ฮ
		ง	น	ม	ย	ว	ก	ด	บ					
คะ		คัง	คั่น	คัม	คัย	—	คัก	คัด	คับ					
คา		คาง	คาน	คาม	คาย	คาว	คาก	คาด	คาบ					
คิ		คิง	คิน	คิม	—	คิว	คิก	คิด	คิบ					
คึ		คึ่ง	คึน	คึม	—	—	คึก	คึด	คึบ					
คื		คึ่ง	คึน	คึม	—	—	คึก	คึด	คึบ					
คฺ		คฺง	คฺน	คฺม	—	—	—	คฺด	คฺบ					
คุ		คุง	คูน	คุม	คุย	—	คูก	คุด	คูป					
คฺ		คฺง	คฺน	คฺม	—	—	คฺก	คฺด	คฺบ					

แบบฝึกหัด

ฟ้ง ร้ง ล้ง ฟั่น ฟัน มั่น วัน ้วย
 ฟัก หัก รัก ชัด พัด มัด วัด นับ
 ฟับ รับ ลับ คาง ทาง ยาง วาง คาน

พัด

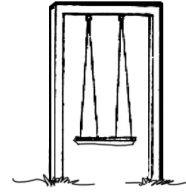
ลิง

มังคุด

กฐิน

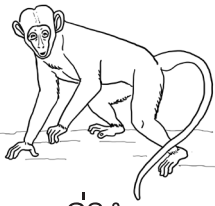
ชิงช้า

งาน พาน งาม ชาม พาย ยาย ยาว มาก ราก
 ลาก พาด ราว ลาด ราบ ฟิง ยิง ลิง ริน ชิม
 คัด ธิบ คีม ชัก มีด ริด ธิบ ลีบ นึก ลึก คีน
 ยีน ยีม มีด คีบ ชุง ยุง ลุง ทุง คุย ชุด ชูป
 นูน ฟูก ลูก พุด ลูบ ยางยัด มีดมาก ลับมีด
 มิดชิด ยุงชุม ลูกชาย พุดชัด ทางลัด ลากชุง
 ชักริด ทางลาด ลานวัด ทุกวัน วานขึ้น ทุกคืน
 มังคุด คึกคัก ทักทาย ธิบพาย มีดพับ ทับทิม
 นิทาน ที่พัก หักพิน กฐิน มั่นกุง รักกัน วันนี้
 ชาวนา ตายาย ยินดี ริงดุม งามดี พี่ชาย ชิงช้า
 ชายคา น่ารัก มะรุ้ม มะริน ลายมือ ละมุด ชูปมือ
 มะนาว น้บถือ คิดถึง ริงผึ้ง สะพาน ขึ้นคาน
 ทะนาน คันหา ท่าทาง ธิบจ้าง ลางสาด นางสาว
 พักข้าว ลูกขึ้น ลูกข้าง ช้ามฟาก

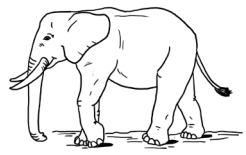
สอนวิธีผันอักษรต่ำที่มีตัว ง น ม ย ว สะกด และให้หัดผันอักษรต่ำตัวอื่น ๆ ปากเปล่าอีก จนเข้าใจวิธีผัน และให้จำหลักการผันให้แม่นยำ

ค ง ช ฌ ท น พ ฟ ม ย ร ล ว ฮ

	◌	◌		◌	◌
คั้ง	คั้ง	คั้ง	คั้ง	คั้ง	คั้ง
ค่าง	ค่าง	ค่าง	คั้ง	คั้ง	คั้ง
คิง	คั้ง	คั้ง	คุง	คุง	คุง
คิง	คั้ง	คั้ง	คุง	คุง	คุง

ค่าง

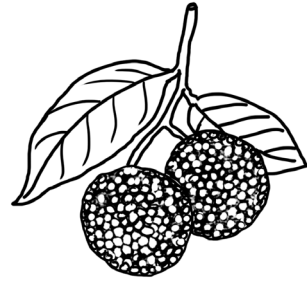
ช้าง

แบบฝึกหัด

ชั้ง ងั หนั ชัน หนั ค่าง ช้าง ย่าง ทาน
 ม่าน ร้าน ย่อม ง่าย ว่าย ช้าย ท้าย ว่าว หนึ่ง
 วัง ริน ลิ่น ยิ้ม คิ้ว นิ้ว ชึ่ง หนึ่ง ลิ่น ชื่น พื่น
 หนุง มุ้ง ยุ้ง หนุ่น วั่น ทุ่ม พุ่ม ชุ่ม ยุ่ย คุ้ย

ล้างมือ

ลิ้นจี่

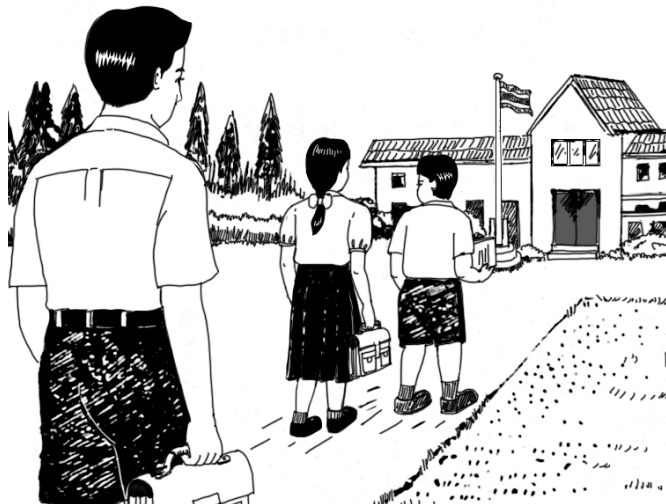
ตาชั่ง	นั่งนิ่ง	ที่นั่น	ขีดค้น	ลิงค่าง	ล้างมือ
กางมุ้ง	อย่างกุ่ม	ร่างกาย	สายรุ้ง	ยุ่งข้าว	ช่างคิด
ค้ำคาว	ชี้ข้าง	ลูกชิ้น	ลิ้นชัก	ชั้นล่าง	ขัดลิ้ม
ลิ้นจี่	ดียิ่ง	ม้าวิ่ง	ชักกว่า	ข้าวหนึ่ง	ห้านิ้ว
ปุยนุ่ม	นุ่งผ้า	ที่พึ่ง	ผ้าพื้น	ขึ้นบาน	ล้างบ้าน

สอนพยัญชนะมีสระ^๔ เมื่อไม่มีตัวสะกด ต้องมีตัว อ เคียง
เพื่อให้สังเกตได้ง่ายว่าไม่ใช่สระ^๕ เช่น

ถือ	อ่านว่า	ถือ
ชื้อ	อ่านว่า	ชื้อ
ชื้อ	อ่านว่า	ชื้อ
มือ	อ่านว่า	มือ

ฉันรักวิชา

ฉันรักวิชา ฉันมาเรียนวิชาทุกทุกวัน ๘ น.
 ฉันอ่าน คัด ฝึกหัดวิชาต่างๆ ฉันมีพูดคุยกัน
 ๑๑ น. ฉันพักกินข้าว มีผู้มาขายกับข้าว มังคุด
 ละมุด ลางสาด ลิ้นจี่ ทับทิม กับสิ่งอื่นอื่น
 อีกมาก ถ้าฉันอิม ฉันล้างมือ ล้างปาก ฤพิน
 สะอาดดี ฉันต่างพูดคุยกันถึงนิทานต่างๆ
 ที่น่าฟัง ฉันรักกันมาก บางวันถ้าฉันมีมา ฉันคิดถึงกัน
 ถ้าฉันดีดี ฉันมาหาวิชาทุกทุกวัน ฉันรักวิชามาก
 บิดาท่านว่า ถ้ามีวิชาดี จะมีผู้นับถือหากินง่ายดี

บทที่ ๑๐

วิธีสอนทำนองเดียวกับบทที่ ๑ และให้หัดอ่าน และผันพยัญชนะ
ตัวอื่น ๆ เป็นพวก ๆ ตามลำดับอักษร ๓ หมู่ ปากเปล่าอีก จนเข้าใจ
วิธีผสมพยัญชนะกับสระและวิธีผัน

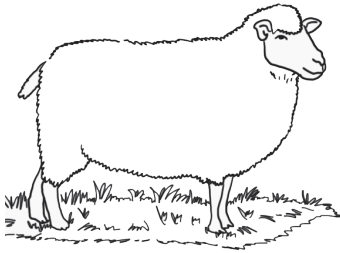
เอ-ะ เอ แ-ะ แ โ-ะ โ เอ-ะ -อ

ก	เกะ	เก	แคะ	แก	โกะ	โก	เกาะ	กอ
ข	খে	খে	খে	খে	খৈ	খৈ	খে	খৈ
ค	เคะ	เค	แคะ	แค	โคะ	โค	เกาะ	คอ

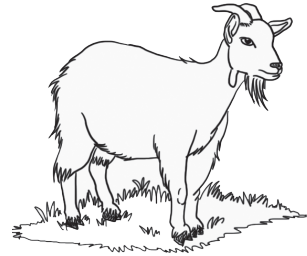
————— อักษรกลาง ————— อักษรสูง ————— อักษรต่ำ ————

 । ๒ ๗ + । ๒ । ๒

เก	เก๋	แก้	แก้	เก๋	খে	খে	খৈ	เค	เค๋	เค๋
แก	แก๋	แก้	แก้	แก๋	খে	খে	খৈ	แค	แค๋	แค๋
โก	โก๋	แก้	แก้	โก๋	খৈ	খৈ	খৈ	โค	ค๋	ค๋
กอ	ก๋อ	ก๋อ	ก๋อ	ก๋อ	খৈ	খৈ	খৈ	คอ	ค๋อ	ค๋อ

แกะ

แพะ

แบบฝึกหัด

เตะ เห เห่ เท แกะ แนะ แพะ แวะ แก่ แก้
 แต่ แห แห่ แท้ แพ แม่ แร่ แล แล่ โปะ โต
 โอ โถ ไช้ โม่ เกาะ เจาะ เบาะ เคาะ เพาะ
 เมาะ กอ ก่อ ปอ อ้อ ถ่อ ห่อ คอ ช่อ ซอ
 ท่อ พอ พ่อ ปูทะเล เฮฮา สาเก เวลา ฝ่าโถ
 ปิ่นโต สายไส้ มืดไต้ กะโล่ ตะโก้ แพะแกะ สะแก
 พ่อแม่ ดูแห่ ถ่อแพ ฝึกแค แ่นแท้ ซื่อแป ชาวแพ
 ชูดแร่ กระทบ ยิ้มแต่้ แลดู เจาะรู ลูกเงาะ
 กระทบาะ ปี่เถาะ ปูเมาะ ช้อมือ แม่ค้า ชุดบ่อ
 ก่อตึก ต่อตู้ ชุดตอ ปี่จอ ลูกล้อ ป่านปอ
 ลูกยอ สีชอ กี่ดี เพดาน ดินสอ ทอผ้า ช่อฟ้า
 ห่อผ้า พอดี ปี่มะแม มะละกอ

ก็ อ่านว่า แกะ (ก้อ)

ลูกรักพ่อแม่

พ่อแม่ท่านรักลูกมาก ระวังดูแลลูกทุกวัน
ทุกคืน ถ้าลูกรักและนับถือพ่อแม่ มีดีอติงต่อพ่อแม่
จึงจะชื่อว่ารักและนับถือท่าน

ฉันมีดีอติงต่อท่าน บางที่ท่านก็ซื้อ

ผ้า

และสิ่งอื่นอีก มาฝากฉัน ฉันยินดีมาก

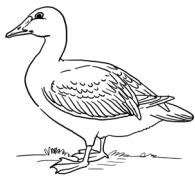
พ่อแม่พูดกับฉันว่า ฉันรักและนับถือพ่อแม่ดี
กิริยาจากที่ดี น่าดู น่ารัก ว่าก็ง่าย มีดีอติง และ
รู้จักรักสิ่งที่ดี ที่สะอาด โตขึ้นจะดีมาก จะมีผู้รักและ
นับถือ

บทที่ ๑๑

วิธีสอนทำนองเดียวกับบทที่ ๗ และบทที่ ๑๐

	ง	น	ม	ย	ว	ก	ด	บ
เอะ	เอ็ง	เอ็น	เอ็ม	เอ็ย	เอ็ว	เอ็ก	เอ็ด	เอ็บ
เอ	เอง	เอน	เอม	เอ็ย	เอ็ว	เอ็ก	เอ็ด	เอ็บ
แอะ	แเอ็ง	แเอ็น	แเอ็ม	—	แเอ็ว	แเอ็ก	แเอ็ด	แเอ็บ
แเอ	แเอง	แเอน	แเอม	—	แเอ็ว	แเอ็ก	แเอ็ด	แเอ็บ
โอะ	อง	อน	อม	—	—	อก	อด	อบ
โอ	โอง	โอน	โอม	โอย	—	โอก	โอด	โอบ
เอาะ	อ็อง	อ็อน	อ็อม	อ็อย	—	อ็อก	อ็อด	อ็อบ
ออ	ออง	อน	อม	ออย	—	อก	อด	อบ
อักษรกลาง			อักษรสูง			อักษรต่ำ		
	◌	◌	◌	◌		◌	◌	◌

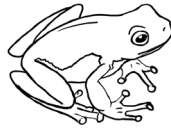
เกง เก่ง เก้ง เก็ง เก่ง เงง เง่ง เง้ง เคง เค่ง เค้ง
 แกง แกง แก้ง แก้ง แก้ง แงง แง่ง แง้ง แคง แค่ง แค้ง
 กง ก่ง กั๋ง กั๋ง กั๋ง ขง ข่ง ขั๋ง คง ค่ง คั๋ง
 โกง โกง โก้ง โก้ง โก้ง โขง โข่ง โข้ง โคง โค่ง โค้ง
 กอง ก่อง กั๋อง กั๋อง กั๋อง ของ ข่อง ขั๋อง คอง ค่อง คั๋อง

เป็ด

แมว

กบ

หอยโข่ง

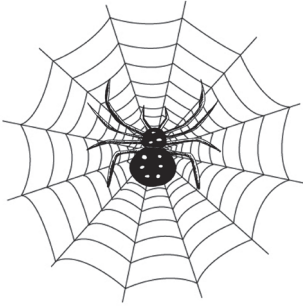

ต้นอ้อย

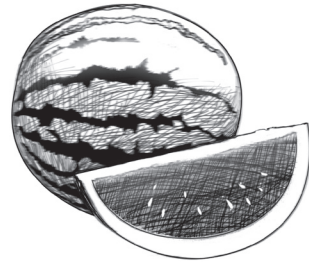
แบบฝึกหัด

เล็ง เห็น เย็น เข้ม เค็ม เด็ก เล็ก เป็ด เซ็ด
 เล็บ เล่น เล่ม เหว แข็ง แกง แต่ง แป้ง แขน
 แผ่น แก้ม แจว แมว แบก แหก แดด แปร
 ผง ส่ง ต้น ฝน ทน กัม ดม ต้ม ผม สัม
 นม ร่ม ลม หก นก มด กบ พบ โอ่ง โรง
 โกง โคม ไรย โลก สอง ห้อง อ่อน สอน
 ช้อน นอน ร้อน หอม ย้อม ล้อม อ้อย หอย
 น้อย ร้อย ตอก ปอก ทอด มอด จอบ ชอบ
 นกแก้ว เก็บเห็ด ทอดแห ปอกแห้ว งมหอย
 เซ็ดห้อง หอยโข่ง แข็งแรง ซ้อมรบ รอบคอบ
 ดอกเข็ม ขนนก อ่อนนุ่ม ซ่อมแซม ช้อนล้อม
 ล้อมคอก ค่อยค่อย ต้นอ้อย อดทน ฝอยทอง
 แต่งดอง ทองแดง แสงแดด มดแดง แมงป่อง

ห้องรื่อง ฟีน้อง ห้องนอน ตอนเย็น อ่อนโยน
 ฝนตก สิบหก หอบฟีน ชักฟอก ฟักทอง
 กระโถน มืดโกน กางเกง กางร่ม แลเห็น

แมงมุม

แตงโม

หนทาง คางคก ตันกก กุ้งแห้ง แมงมุม โม่แป้ง
 แตงโม ส้มโอ สะเอาว สิบเอ็ด สิบเจ็ด กระจก
 แกงจืด เจ็ดวัน ปิวอก ข้าวตอก ข้าวต้ม ตะโพก
 พบปะ กระบอ กะรอก ชะลอม โรงนา น้องสาว
 กระสอบ เซ็นชื่อ เด็กชาย กระซอน น้องชาย
 เซ็ดมือ ลับมิด แมงดา เย็บผ้า ตัดผม
 มืดพับ พัดลม เข็มขัด ตัดเล็บ โรงสี
 ปีมะเส็ง สับปะรด ปีมะโรง

ร่างกายต้องสะอาด

ฉันมีมือสองข้าง มือฉันมีนิ้ว ข้างละห้านิ้ว
 นิ้วมือฉันมีเล็บแข็งแข็ง ถ้าเล็บฉันยาว แม่ก็ตัด
 จนสั้น และท่านบอกฉันว่า มือจับสิ่งของต่างต่าง
 ผงจากสิ่งของนั้นนั้น มันติดตามซอกเล็บบ้าง ที่นิ้ว
 และที่ง่ามมือบ้าง ที่พูดกันว่า ชี้เล็บและชี้มือ
 มันเป็นสิ่งที่มิสะอาด ต้องเช็ดล้างมือจนสะอาดจึงจะดี
 และท่านห้ามฉันอีกว่า อมนิ้วมือเล่นกัดเล็บเล่นนั้น
 ก็ไม่ดี ชี้มือและชี้เล็บจะติดที่ปากและลงสู่ท้องแล้วเจ็บ
 บ่อยบ่อยก็มี แม้ที่ร่างกายแห่งอื่น เช่น หู ตา ปาก
 ผม เป็นต้น ก็ต้องสะอาดทุกแห่ง ร่างกายที่สะอาด
 ย่อมสดชื่นดี แลดูก็งดงาม เป็นที่ขอบพอของคนอื่นอื่น
 ดังนั้นเด็กทุกคนต้องมีร่างกายสะอาดจึงจะดี

บทที่ ๑๒

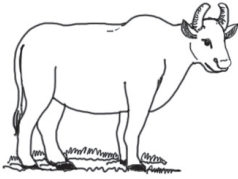
วิธีสอนทำนองเดียวกับบทที่ ๑๐

ัวะ ัว ैयाะ ैया ैयाะ ैया ैयाะ ैया

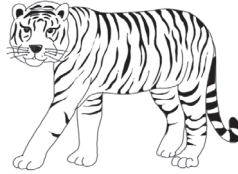
ก	กัวะ	กัว	เกียะ	เกีย	เกือะ	เกือ	เกือะ	เกือ
ข	ขัวะ	ขัว	เขียะ	เขีย	เขือะ	เขือ	เขือะ	เขือ
ค	คัวะ	คัว	เคียะ	เคีย	เคือะ	เคือ	เคือะ	เคือ

อักษรกลาง				อักษรสูง				อักษรต่ำ			
।	๒	๓	๔	।	๒	।	๒	।	๒	।	๒

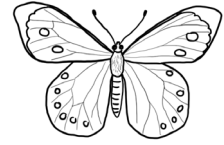
กัว	กัว	กัว	กัว	กัว	ขัว	ขัว	ขัว	คัว	คัว	คัว
เกีย	เกีย	เกีย	เกีย	เกีย	เขีย	เขีย	เขีย	เคีย	เคีย	เคีย
เกือ	เกือ	เกือ	เกือ	เกือ	เขือ	เขือ	เขือ	เคือ	เคือ	เคือ
เกอ	เกอ	เกอ	เกอ	เกอ	เขอ	เขอ	เขอ	เคอ	เคอ	เคอ

วัว

เสือ

ผีเสื้อ

แบบฝึกหัด

ผัวะ จั้ว ตั้ว ตั้ว บั้ว ชั้ว ถั้ว หัว คั้ว รั้ว วัว
 ผียะ เตี้ย เบี้ย เขี้ย เสี้ย ถือ เผื่อ เสือ เสือ
 เสือ เชื้อ เนื้อ เมื่อ เยื่อ เรือ เจอะ ถอะ เยอะ
 เจอ เอ้อ เรอ ผัวะผียะ ถั้วพู่ แผ่เผื่อ ตั้วผู้
 ผีเสื้อ ทอเสื้อ เนื้อวัว ดอกบัว เพาะถั้ว ช่างถอะ

เรือรบ

ลูกเสือ

เลอะเทอะ เยอะแยะ ยัวเยี้ย คู้ยเขี้ย เบี้ยจั้น
 เจอะวัว เรือรั้ว ตีตั้ว แต่งตั้ว หัวตอ ตะกั่ว
 หัวเราะ เรือรบ แข่งเรือ ลูกเสือ ชักเสื่อ เชื้อฟุ้ง
 เอื้อเฟื้อ เยื่อหู หัวหอม หัวข้าว มะเขือ เสือดู
 มะเตือ พายเรือ ล้อมรั้ว ชั่วโมง เมื่อกี้ ปีมะเมีย

พ่อแม่รักลูก

เมื่อฉันยังเป็นเด็กเล็กเล็ก พ่อแม่เป็นผู้คอย
ดูแลฉันมา เป็นต้นว่า เวลาจะกินก็ดี เวลา
จะนอนก็ดี เวลาจะเล่นก็ดี เวลาจะนั่งยี่นก็ดี
ท่านคอยระวัง ดูแลฉันทุกทุกเวลา ฉันรักท่านมาก
บางที่ท่านซื้อของเล่น ที่ฉันชอบมาฝาก เช่น
ว่าวและ เล็กเล็ก เป็นต้น ฉันชอบเป็นลูกเสือ
ฝึกหัดทำทางต่างต่าง ฉันชอบทางนักรบ แต่ฉัน
มิชอบเป็นคนเกะกะเกเร ฉันชอบแต่งตัวสะอาด

ฉันชอบซักเสื้อผ้าของตัวเอง ฉันเพาะผักต่างต่าง
กับพ่อแม่ของฉัน เช่น เพาะมะเขือ ผักชี ถั่ว เป็นต้น
ฉันชอบฟังพ่อแม่ฉันสั่งสอน ฉันเชื่อฟัง มีติดใจ
ฝ่าฝืนวาจาของท่าน ฉันรู้จักเก็บรู้จักจ่าย
และสิ่งของอื่นอื่นแต่พอดีมีสุรุษสุร่าย ฉันชอบเป็นคน
เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ โอบอ้อมอารี และเป็นคนที่อ่อนโยน
ต่อผู้อื่น ฉันจะตั้งตนเป็นคนดี สมกับที่พ่อแม่รักฉัน

บทที่ ๑๓

วิธีสอนทำนองเดียวกับบทที่ ๗ และบทที่ ๑๐

	ง	น	ม	ย	ว	ก	ด	บ
อัวะ	อัวง	อิวาน	อิวาม	อิวาย	—	อิวาก	อิวาด	อิวาบ
อัว	อว	อวน	อวม	อวย	—	อวก	อวด	อวบ
เอ็ยะ	เอ็ยง	เอ็ยน	เอ็ยม	—	เอ็ยว	เอ็ยก	เอ็ยด	เอ็ยบ
เอ็ย	เอ็ยง	เอ็ยน	เอ็ยม	—	เอ็ยว	เอ็ยก	เอ็ยด	เอ็ยบ
เอ็อะ	เอ็อง	เอ็อน	เอ็อม	เอ็อย	—	เอ็อก	เอ็อด	เอ็อบ
เอ็อ	เอ็อง	เอ็อน	เอ็อม	เอ็อย	—	เอ็อก	เอ็อด	เอ็อบ
เออะ	เอ็ง	เอ็น	เอ็ม	—	—	เอ็ก	เอ็ด	เอ็บ
เออ	เอ็ง	เอ็น	เอ็ม	{ เอ็ย เอ็ย	—	เอ็ก	เอ็ด	เอ็บ
อักษรกลาง			อักษรสูง			อักษรต่ำ		
।	๑	๓	+	।	๑	।	๑	

กวง	กัวง	กัวง	กัวง	กัวง	ขวง	ขัวง	ขัวง	ควง	คัวง	คัวง
เก็ยง	เก็ยง	เก็ยง	เก็ยง	เก็ยง	เข็ยง	เข็ยง	เข็ยง	เค็ยง	เค็ยง	เค็ยง
เก็อง	เก็อง	เก็อง	เก็อง	เก็อง	เข็อง	เข็อง	เข็อง	เค็อง	เค็อง	เค็อง
เก็ง	เก็ง	เก็ง	เก็ง	เก็ง	เข็ง	เข็ง	เข็ง	เค็ง	เค็ง	เค็ง

แบบฝึกหัด

ตัวด้วง

รวงข้าว

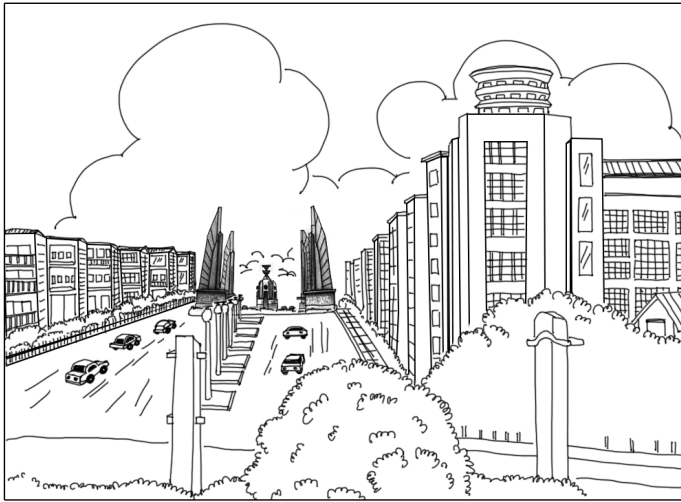

เคียว

ด้วง ตวง ฟ่วง ร่วง กวน อ้วน สวน ชวน
 ม้วน ส้ม ท่อม รวม ป่วย ถ้วย สวย ช่วย
 พวก ขวด ลวด บวบ เตียง เขียง เทียง เตียน
 เขียน เทียน เรียน เสียม เกี้ยว เขียว เคียว
 เคี้ยว เปี้ยก เรียก เรียบ เมือง เรือง เดือน
 เดือน เพื่อน เรือน เลื่อย เพือก เชือก เรือด
 เลือด เกือบ เฟิง เติง เงิน เคย เลย เปิด
 นักเรียน เรียบร้อย รวบรวม ฟ่วงเรือ ร้องเรียก
 โรงเรียน ฐเลื่อย โรงเลื่อย บ้านเรือน ทุเรียน
 รวงข้าว แปะขวบ เกี้ยวข้าว เดือนขึ้น เคยเห็น
 หายป่วย เลี้ยงเปิด ปิววด ถ้วยชาม ผูกเชือก
 ช่วยกัน ตะเกียง กระเบื้อง บ้วนปาก ปู่ทวด เทียงวัน
 เลี้ยงวัว วาดเขียน จุดเทียน เงินทอง ถ้วยเขียว
 เตี้ยนี้ เตียงนอน นกเอี้ยง ตีอวน ถี่ถ้วน น้ำท่วม

รวมกัน ปีกัด เปิดตู้ ตักเดือน เดือนมิด
 เพิ่มเติม ตัวดั่ง ดวงเดือน เพื่อนฝูง มะเฟือง
 บ้านเมือง มะม่วง ม้วนเสื่อ ส้มซิม จอบเสียม
 ชาวสวน สวยงาม

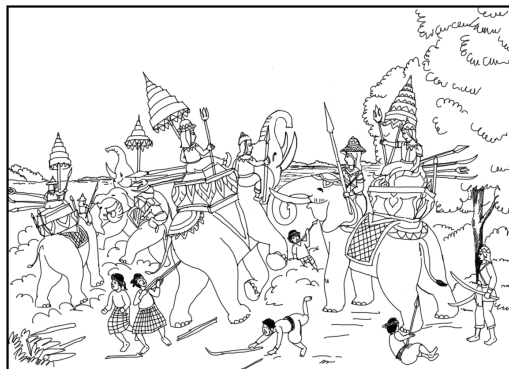
จงเป็นคนดีของบ้านเมือง

บ้านเมืองนั้น ทุกคนน่าจะรู้จักดี เมื่อก่อนนั้น
 ฉันยังเป็นเด็กโง่ ฟังผู้อื่นพูดกันว่า คนทุกคนต้อง
 รักบ้านเกิดเมืองนอนของตน ฉันก็พูดตามผู้อื่นบ้าง
 แต่เดี๋ยวนี้ฉันเป็นนักเรียน ฉันมีมานะอดทนเรียนวิชา
 มิท้อถอย จึงได้รู้จัก ว่าคนที่รักบ้านเมืองแท้เท่านั้น

มีสักว่าพูดกันแต่ปาก ต้องช่วยบ้านเมืองของตนด้วย แม้จะต้องเสียเงินทอง ข้าวของต่างๆก็มีเสียตาย ถึงที่สุด ตัวของตัวเองจะตาย ก็ต้องยอมด้วยยินดี ดังนี้ จึงจะชื่อว่า รักบ้านเกิดเมืองนอนแท้ คนที่พูดแต่ปาก ว่ารักบ้านเมือง แต่มีช่วยบ้านเมืองนั้น เป็นคนขี้ปด และคนที่คิดเห็นแก่ตัวเองมากและกดขี่ ข่มเหงผู้อื่นนั้น จะต้องนับว่า เป็นคนเช่นเดียวกับเด็ก ที่โง่ และชั่วช้ามาก

เดี๋ยวนี้ฉันเป็นนักเรียน ฉันมีมานะเรียนวิชา ของฉัน ฉันจะมาโรงเรียนตามเวลาทุกๆวัน เมื่อฉัน เติบโตขึ้น ฉันจะมีวิชาติดตัว รู้จักหากิน เลี้ยงตัวเอง ฉันจะเป็นคนดีของบ้านเมือง ฉันจะช่วยบ้านเมือง เพราะบ้านเกิดเมืองนอน เป็นที่รักยิ่งของฉัน

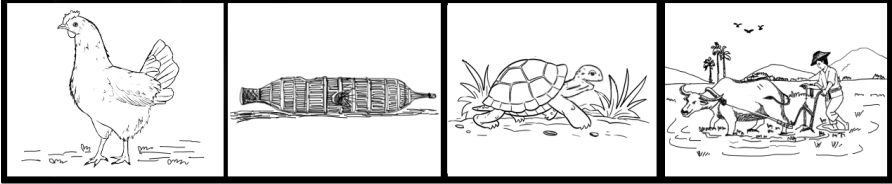
บทที่ ๑๔

วิธีสอนทำนองเดียวกับบทที่ ๑๐

	ำ	ไ	เ	เำ
ก	กำ	ไก	ไกเ	เกา
ข	ขำ	ขเ	ขเ	เขา
ค	คำ	คเ	คเ	เคา

อักษรกลาง				อักษรสูง		อักษรต่ำ	
ก	ข	ค	ด	ก	ข	ก	ข

กำ	ก้ำ	กั๋	กั๊	กั๋	ขำ	ข้ำ	ขั๋	คำ	ค้ำ	คั๋
ไก	ไ่	ไ้	ไ๊	ไ้	ขเ	ขเ	ขเ	คเ	คเ	คเ
เไก	เไ่	เไ้	เไ๊	เไ้	เขเ	เขเ	เขเ	เคเ	เคเ	เคเ
เกา	เกำ	เก้า	เก๊า	เกำ	เขา	เขำ	เข้ำ	เคา	เคำ	เค้า

ไก่

ไซ

เต่า

ไถนา

แบบฝึกหัด

จำ ดำ ต่ำ ถ้ำ คำ ค่ำ ค้ำ ทำ น้ำ รำ ล่า
 ใจ ใบ ไส ให้ ไซ ไซ้ ใน ไก่ ได้ ไป ไซ้ ไซ้
 ไถ ฝไ สไ สั้ หไ ไซ ไฟ ไม้ ไม้ ไร่ ไร่ ไร่
 แก้ว เต่า เต่า เบา เป่า เอา เขา เข่า เข้า
 เผา เผ่า เส้า เห้า ง้า เซ้า ท้า เรา เล้า เล้า
 เราไป ในถ้ำ ย่ำคำ ไม้ค้ำ ไอน้ำ จำได้ ใบไม้
 ลำไย ในไห ทำไม กำไร เท้าไร เข้าใจ ทำไร่
 ไร่ไร่ ไม้เท้า คำเช้า เบาเบา ไซ้เต่า เต่าไฟ
 น้ำใส ไซ้ได้ ไม้ไซ้ ไซ้ไก่ ไม้ไผ่ ใต้ถุน ใต้ถุน
 เทียนไข ไก่แจ้ จุดใต้ ไก่ขัน หัวเข่า ไซ้ห่าน
 หายไข้ ลูกไก่ กอไผ่ ไสกบ ไก่อู อะไร ไล่เดือน
 ใจดี บันได ก่อไฟ ต้นไม้ ว่องไว เลี้ยงไก่ ไถนา

นกเขา หามเสา ฝ้าสวน ส่งให้ น้ำฝน ฝ้าบ้าน
 ให้ทาน ทำงาน ไบลาน เสาเรือน พวกเรา กำลัง
 เลื่อยไม้ ว้ายน้ำ แหน่น้ำ กำหนั อาบน้ำ ช้างใน
 ไยบัว เขาวัว เก็บไว้ ดอกไม้ มะไฟ ตั้งใจ จดจำ
 ทำนา แม่น้ำ ทำสวน ใส่ปุ๋ย กระจ่า เป้า ยิงเป้า
 ชี้อ้อ แก้อ้อ เป้าปี สีเทา รองเท้า เต้าหู้ ฐู่เห่า
 ค่าเช่า เต้าเจี้ยว จำปา จำปี สำลี สำรับ คำนับ
 น้ำค้าง ทองคำ ตำลึง ลำตัน สูงต่ำ ตำน้ำ
 ไฟฟ้า ทำน้ำ กำแพง

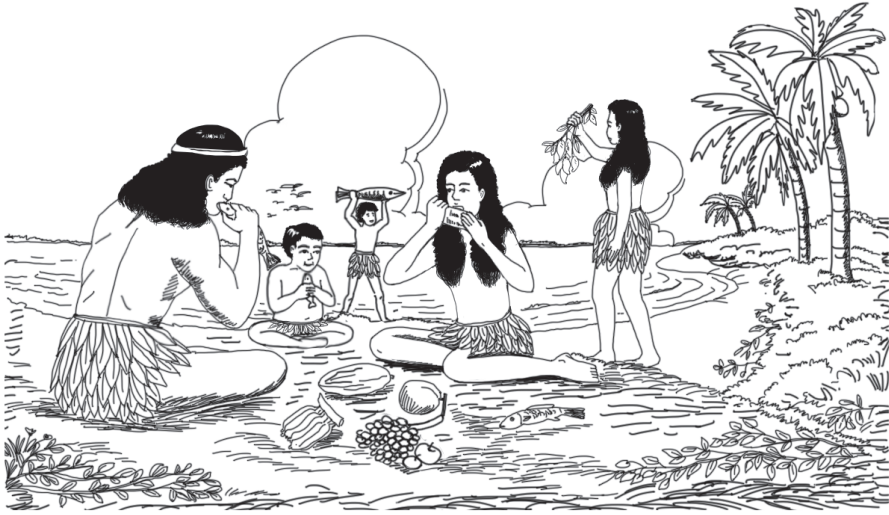
สอนวิธีใช้ไม้ยมก (๑) ซึ่งเป็นเครื่องหมายใช้แทนคำหลัง
 ที่อ่านออกเสียงซ้ำเหมือนกับคำหน้า เช่น

ดี ๆ	อ่านว่า	ดีดี
ทุก ๆ วัน	อ่านว่า	ทุกทุกวัน
ทุกวัน ๆ	อ่านว่า	ทุกวันทุกวัน
อาศัย	อ่านว่า	อาไส

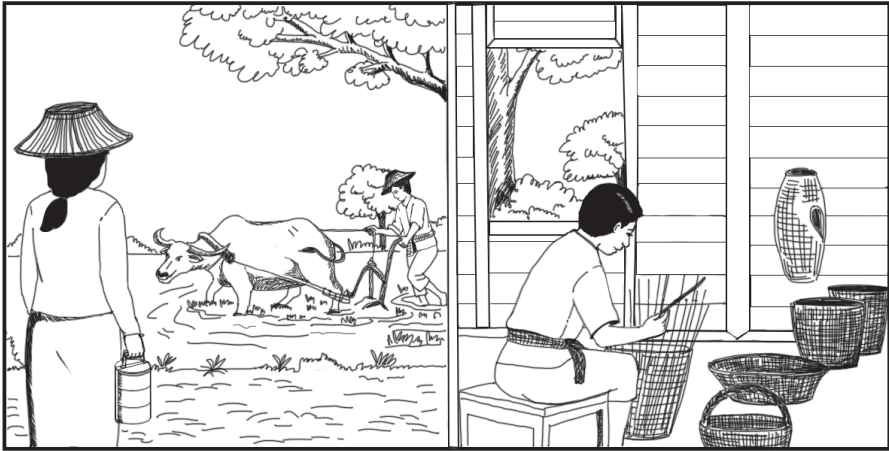
คนแต่ก่อน

แต่ก่อน ๆ นานมาแล้ว คนเรายังโง่ บ้านเมือง ก็ยังไม่มี ดังที่เราเห็นกันเดี๋ยวนี้ คือยังเป็นป่าเป็นดง ทั้งนั้น ยังไม่รู้จักทำบ้านเรือนอาศัย คนเราต้อง อาศัยในถ้ำบ้าง อาศัยตามสุมทุมพุ่มไม้บ้าง อาศัย ตามต้นไม้เช่นลิงค่างบ้าง ยังไม่รู้จักทำผ้านุ่งผ้าห่ม ต้องเอาใบไม้และสิ่งอื่น ๆ มาปกปิดร่างกาย ของกิน ก็ไม่มีอะไรมากนัก มีแต่เนื้อต่าง ๆ เผือก มัน และ

ลูกไม้อื่น ๆ อีกบ้าง และยังไม่รู้จักทำนา ทำสวน ทำไร่
 ได้แต่ไปเที่ยวหาของกินต่าง ๆ มาจากป่า แล้วก็เอามา
 เลี้ยงกัน และกินแต่ของดิบ ๆ ยังไม่รู้จักหาไฟ
 มาใช้หุงต้ม ดังที่เราใช้กันในทุกวันนี้ ต่อ ๆ มา
 คนเราก็รู้จักหากิน และทำของใช้ และที่อาศัยดีขึ้น ๆ
 เดียวนี้เรามีบ้าน มีเมือง ซึ่งทำขึ้นไว้แข็งแรงและ
 สวยงาม มีผ้าถุง ผ้าห่มต่าง ๆ รู้จักทำนา ทำสวน
 ทำไร่ เลี้ยงแพะ แกะ วัว ช้าง ม้า
 เป็ด ไก่ และรู้จักทำของใช้อะไรต่าง ๆ

อีกมากมาย ถ้าเด็กคนโตสงสัยว่า ทำไมคนแต่ก่อน
กับคนเดี๋ยวนี้ จึงผิดกันมาก ก็จะตอบได้ว่า
แต่ก่อนคนเรายังโง่ แล้วค่อยๆ คิด ค่อยๆ รู้
ค่อยๆ ทำ จนรู้จักคิด รู้จักทำอะไรๆ ได้ สืบๆ กันมา
จนทุกวันนี้ แต่คนเดี๋ยวนี้นี้ที่ไม่เรียน ไม่คิด ไม่ทำอะไร
ก็ต้องจัดว่าเป็นคนโง่ ดังคนป่าคนดง ถ้าเราไม่ชอบ
ให้ตัวเราโง่ เราต้องเรียน ต้องคิด ต้องทำอะไรๆ
ให้ดีต่อไป สมกับที่เรา ได้เกิดมาเป็นคน กับเขา
คน ๑ ในโลก

บทที่ ๑๕

ลำดับสระ

ะ ำ ิ ี ึ ื ุ ู ะ เ แ ะ แ
 โ-ะ โ ะ-าะ ่อ ั-วะ ั-ว ็-ยะ ็-ย
 ็-อะ ็-อ ะ-อะ ะ-อ ำ ใ ใ ะ-

อักษรกลาง

ก จ ด ต บ ป อ
 กะ กา กิ กี่ กึ กี้ กุ กู เกะ เก แกะ
 แก โกะ โก เกาะ กอ กัวะ กัว ็-ยะ ็-ย
 ็-อะ ็-อ เกอะ เกอ กำ ใ ไ ะ-

อักษรสูง

ข ฉ ถ ผ ฝ ส ห
 ขะ ขา ขิ ขี่ ขึ ขี้ ุข ูข ะข เข ะข ะข
 ะข โข ะข ะข ะข ั-วะ ั-ว ็-ยะ ็-ย
 ็-อะ ็-อ ะข ะข ำ ใ ใ ะ-

อักษรต่ำ

ค ง ช ซ ท ฑ พ ฟ ม ย ร ล ว ฮ
 คะ คา คิ คี่ คึ คี้ คุ กู ะค ะค ะค ะค
 ะค โค ะค ะค คอ คัวะ คัว ็-ยะ ็-ย
 ็-อะ ็-อ ะค ะค คำ ใ ใ ะ-

สอนวิธีผันอักษร ๓ หมู่ ผสมสระยาว คือ

ก ฦ ฦ ฦ แ โ -อ ัว ैया ैया เ-อ
และสระเกิน ำ ไ ใ เ-า เปรียบเทียบกัน

อักษรกลาง ผสมสระยาว ผันได้ ๕ เสียง	อักษรสูง ผสมสระยาว ผันได้ ๓ เสียง	อักษรต่ำ ผสมสระยาว ผันได้ ๓ เสียง
ก ฦ ฦ ฦ ฦ	ก ฦ	ก ฦ

กา	ก่า	ก้า	ก๊า	ก๋า	ขา	ข่า	ข้า	ฟา	ฟ่า	ฟ๊า
จก	จกา	จกา	จกา	จกา	สก	สกา	สกา	ชก	ชกา	ชกา
ชก	ชกา	ชกา	ชกา	ชกา	ชก	ชกา	ชกา	ชก	ชกา	ชกา
ดก	ดกา	ดกา	ดกา	ดกา	ดก	ดกา	ดกา	ดก	ดกา	ดกา
เบ	เบ่า	เบ้า	เบ๊า	เบ๋า	เห	เห่า	เห้า	เย	เย่า	เย้า
แก	แก่า	แก้า	แก๊า	แก๋า	แจ	แจ่า	แจ้า	แม	แม่า	แม้า
ไป	ไป่า	ไป้า	ไป๊า	ไป๋า	ไห	ไห่า	ไห้า	ไล	ไล่า	ไล้า
ออ	ออ่า	ออ้า	ออ๊า	ออ๋า	ฝอ	ฝอ่า	ฝอ้า	พอ	พอ่า	พอ้า
จัว	จิว่า	จิว้า	จิว๊า	จิว๋า	ถัว	ถิว่า	ถิว้า	ทัว	ทิว่า	ทิว้า

<p>อักษรกลาง</p> <p>ผสมสระยาว</p> <p>ผันได้ ๕ เสียง</p>	<p>อักษรสูง</p> <p>ผสมสระยาว</p> <p>ผันได้ ๓ เสียง</p>	<p>อักษรต่ำ</p> <p>ผสมสระยาว</p> <p>ผันได้ ๓ เสียง</p>
<p>◌ ◌ ◌ ◌ ◌</p>	<p>◌ ◌</p>	<p>◌ ◌</p>

เตี้ย เตี้ย เตี้ย เตี้ย เตี้ย	เขี้ย เขี้ย เขี้ย	เรี้ย เรี้ย เรี้ย
เปื้อ เปื้อ เปื้อ เปื้อ เปื้อ	เสื้อ เสื้อ เสื้อ	เนื้อ เนื้อ เนื้อ
เออ เอ่อ เอ้อ เอื้อ เอื้อ	เหอ เห่อ เหื้อ	เฮอ เฮ่อ เฮื้อ
ต่ำ ต่ำ ต่ำ ต่ำ ต่ำ	ถ่า ถ่า ถ่า	คำ คำ คำ
โต โต โต โต โต	ไห ไห้ ไห้	ไซ ไซ้ ไซ้
ไต่ ไต่ ไต่ ไต่ ไต่	ไหย ไหย ไหย	ไซ้ ไซ้ ไซ้
ไก ไก่ ไก่ ไก่ ไก่	ไซ ไซ ไซ	ไว ไว ไว
เปา เปา เปา เปา เปา	เฝ้า เฝ้า เฝ้า	เงา เงา เงา

สอนวิธีผันอักษร ๓ หมู่ ผสมสระสั้น เฉพาะ ะ ิ ึ

เ-ะ แ-ะ โ-ะ เ-าะ ั-ะ เ็-ะ เ็-าะ เ-อะ
เปรียบเทียบกัน

อักษรกลาง ผสมสระสั้น ผันได้ ๔ เสียง	อักษรสูง ผสมสระสั้น ผันได้ ๒ เสียง	อักษรต่ำ ผสมสระสั้น ผันได้ ๓ เสียง
๑ ๓ +	๑	๑ +

จะ จัจะ จิจะ จึจะ	ขะ ขัจะ ขิจะ	คะ คัจะ คิจะ
อะ ะ ั ึ	เหะ ะ ั ึ	เฮะ ะ ั ึ
แปะ ะ ั ึ	แหะ ะ ั ึ	แหะ ะ ั ึ
โตะ ั ึ ึ	โอะ ั ึ ึ	โอะ ั ึ ึ

แบบฝึกหัด

จั	จึ	จึ	แปะ	ตุ	โตะ	โปะ	เอะ
แหะ	นี่แหะ	ตาแปะ	ทำโปะ	ต่อโตะ			
ตุตะ	พีจึ	ดีจึ	ได้คะ	จึเอ			

ฉันรักพ่อแม่พี่น้อง

ในบ้านของฉันมีคนมาก นอกจากตัวฉันแล้ว ฉันยังมีพ่อแม่ พี่สาว พี่ชาย และน้องสาว น้องชายอีก แต่บิดาของพ่อที่ฉันเรียกท่านว่าปู่ แม่ของพ่อที่ฉันเรียกท่านว่าย่า พี่ชายของพ่อที่ฉันเรียกท่านว่าลุง พี่สาวของพ่อที่ฉันเรียกท่านว่าป้า น้องชายและน้องสาวของพ่อที่ฉันเรียกท่านว่าอา นั้น ท่านมีบ้านห่างจากบ้านฉัน แต่ว่าฉันไปหาท่านบ่อยๆ บางทีท่านก็มาเยี่ยมฉันที่บ้าน ส่วนทางฝ่ายแม่ของฉันนั้น ฉันยังมีตาซึ่งเป็นบิดาของแม่ มียายซึ่งเป็นแม่ของแม่

มีลุงซึ่งเป็นพี่ชายของแม่ มีป้าซึ่งเป็นพี่สาวของแม่ มีน้าซึ่งเป็นน้องสาวและน้องชายของแม่อีกมาก ฉันรักพ่อแม่ ปู่ย่า ตายาย ลุง ป้า น้า อา พี่สาว พี่ชาย น้องสาว น้องชาย ของฉันมาก ถ้าเราไม่ได้พบกันนาน ๆ ก็คิดถึงกัน และหาเวลาไปเยี่ยมกันบ่อย ๆ ทุก ๆ คนต่างก็รักฉัน เขามักพูดชมฉันว่า ฉันเป็นคนน่ารักพี่น้องดีและเรียบร้อย ไม่ซุกซน ไม่ทำอะไรให้เดือดร้อนแก่ผู้อื่น เวลาฉันออกจากโรงเรียนมาถึงบ้าน ฉันยังช่วยคนในบ้าน รดน้ำต้นไม้ ช่วยแม่ของฉันหากับข้าว ล้างถ้วย ล้างชาม ถูเรือน เช็ดตู้ โต๊ะ เก้าอี้ และเช็ดโป๊ะ ตะเกียงให้สะอาด บางทีฉันก็ดูแลเลี้ยงน้องเล็ก ๆ เล่นจะเอ่กันบ้าง หาของเล่นให้น้องบ้าง น้องฉันชอบเล่นกับฉัน ไม่ไปรบกวนพ่อแม่ ซึ่งท่านกำลังทำงานอื่น ๆ น้องฉันหัดพูดคำดี ๆ ได้ เช่น พูดกับฉันว่า พี่จะ ดีจะ ได้ค่ะ เป็นต้น

บทที่ ๑๖

มาตราสะกด

ง น ม ย ว ก ด บ

อักษรกลาง

ก จ ด ต บ ป อ

กั๋ง	กา่ง	กิ๋ง	กี๋ง	กึ๋ง	กือ๋ง	กุง	กูง
เก็๋ง	เกา่ง	เก็๋ง	เก็๋ง	เก่ง	เก็อง	เก็อง	เก็อง
กั๊ว	กา๊ว	เก็๊ว	เก็๊ว	เก็อง	เก็อง	เก็๊ว	เก็๊ว

อักษรสูง

ข ฉ ถ ผ ฝ ส ห

ขั๋ง	ขา่ง	ขิ๋ง	ขี๋ง	ขึ๋ง	ขือ๋ง	ขุง	ขูง
เข็๋ง	เขา่ง	เข็๋ง	เข็๋ง	เข่ง	เข็อง	เข็อง	เข็อง
ขั๊ว	ขา๊ว	เข็๊ว	เข็๊ว	เข็อง	เข็อง	เข็๊ว	เข็๊ว

อักษรต่ำ

ค ง ช ซ ท น พ ฟ ม ย ร ล ว ฮ

คั๋ง	คา่ง	คิ๋ง	ค็๋ง	คึ๋ง	คือ๋ง	คุง	คูง
เค็๋ง	เคา่ง	เค็๋ง	เค็๋ง	เค่ง	เค็อง	เค็อง	เค็อง
คั๊ว	คา๊ว	เค็๊ว	เค็๊ว	เค็อง	เค็อง	เค็๊ว	เค็๊ว

สอนวิธีผันอักษร ๓ หมู่ คำที่มีตัว ง น ม ย ว สะกด เปรียบเทียบกัน และชี้แจงด้วยว่า สระสั้น เมื่อมีตัวสะกด ก็มีวิธีผัน ไปตามลักษณะของอักษร ๓ หมู่ และตามตัวสะกด

อักษรกลาง	อักษรสูง	อักษรต่ำ
ผสมสระมีตัว	ผสมสระมีตัว	ผสมสระมีตัว
ง น ม ย ว สะกด	ง น ม ย ว สะกด	ง น ม ย ว สะกด
ผันได้ ๕ เสียง	ผันได้ ๓ เสียง	ผันได้ ๓ เสียง
• ๒ ๓ +	• ๒	• ๒

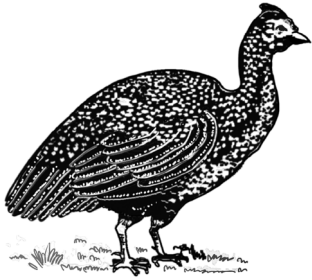
ตั้ง ตั้ง ตั้ง ตั้ง ตั้ง	ฝั่ง ฝั่ง ฝั่ง	นั่ง นั่ง นั่ง
ปาย ปาย ป้าย ป้าย ป้าย	ฝ่าย ฝ่าย ฝ่าย	วาย วาย ว้าย
อาว อ่าว อ้าว อ้าว อ้าว	ขาว ขาว ข้าว	ทาว ท่าว ท้าว
บิน บิน บิน บิน บิน	สิน สิน สิน	ริน ริน ริน
อิง อิง อิง อิง อิง	ฝั่ง ฝั่ง ฝั่ง	ชิง ชิง ชิง
ตื่น ตื่น ตื่น ตื่น ตื่น	ขึ้น ขึ้น ขึ้น	ขึ้น ขึ้น ขึ้น
ปุ่ม ปุ่ม ปุ่ม ปุ่ม ปุ่ม	สุข สุข สุข	งุ่ม งุ่ม งุ่ม
เกง เก่ง เก้ง เก็ง เก็ง	เข่ง เข่ง เข่ง	เพ่ง เพ่ง เพ่ง

อักษรกลาง ผสมสระมีตัว ง น ม ย ว สะกด ผันได้ ๕ เสียง	อักษรสูง ผสมสระมีตัว ง น ม ย ว สะกด ผันได้ ๓ เสียง	อักษรต่ำ ผสมสระมีตัว ง น ม ย ว สะกด ผันได้ ๓ เสียง
◌ ◌ ◌ ◌ ◌	◌ ◌ ◌	◌ ◌

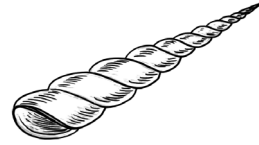
แจ่ง แจ้ง แจ้ง แจ้ง แจ้ง	แหง แห้ง แห้ง	แลง แล้ง แล้ง
ตม ต่ม ต้ม ต้ม ต้ม	ทม ถ่ม ถ่ม	ลม ล่ม ล่ม
โป่ง โป่ง โป่ง โป่ง โป่ง	โขง โข่ง โข่ง	โค่ง โค่ง โค่ง
ปอม ป่อม ป้อม ป้อม ป้อม	ทอม ถ่อม ถ่อม	ยอม ย่อม ย่อม
บวน บ่วน บ่วน บ่วน บ่วน	ถวน ถ่วน ถ่วน	มาน ม่วน ม่วน
เกี้ยว เกี้ยว เกี้ยว เกี้ยว เกี้ยว	เขี้ยว เขี้ยว เขี้ยว	เคี้ยว เคี้ยว เคี้ยว
เอื่อง เอื่อง เอื่อง เอื่อง เอื่อง	เขื่อง เขื่อง เขื่อง	เฟื่อง เฟื่อง เฟื่อง
เบิม เบิม เบิม เบิม เบิม	เหิม เหิม เหิม	เริม เริม เริม

สอนวิธีผันอักษร ๓ หมู่ คำที่มีตัว ก ด บ สะกด
เปรียบเทียบกัน และให้เด็กจำไว้ด้วยว่า อักษรต่ำ ที่ผสมสระสั้น
กับสระยาว ที่มี ก ด บ สะกด มีวิธีผันต่างกันอย่างไรร

อักษรกลาง	อักษรสูง	อักษรต่ำ
ผสมสระมีตัว	ผสมสระมีตัว	ผสมสระมีตัว
ก ด บ สะกด	ก ด บ สะกด	ก ด บ สะกด
ผันได้ ๔ เสียง	ผันได้ ๒ เสียง	ผันได้ ๓ เสียง
		สระสั้น ' +
๑ ๓ +	๑	สระยาว ๒ +
กัก กัก กัก กัก	หัก หัก	คัก คัก คัก
กาก ก้าก ก้าก ก้าก	สาก ส้าก	มาก ม้าก ม้าก
จอก จ้อก จ้อก จ้อก	ชอก ช้อก	รอก ร้อก ร้อก
อุต อุ๊ด อุ๊ด อุ๊ด	สูต สู๊ด สู๊ด	ชูต ชู๊ด ชู๊ด
แจด แจ๊ด แจ๊ด แจ๊ด	แฉด แฉ๊ด	แชด แช๊ด แช๊ด
เอียด เอี้ยด เอี้ยด เอี้ยด	เขียด เขี้ยด	เพียด เพี้ยด เพี้ยด
กาบ ก้าบ ก้าบ ก้าบ	หาบ ห้าบ	วาบ ว้าบ ว้าบ
เจียบ เจี้ยบ เจี้ยบ เจี้ยบ	เสียบ เสี้ยบ	เทียบ เที้ยบ เที้ยบ

ไก่ต็อก

หอยจืดแจง

แบบฝึกหัด

กีก กัก คัก ก้าก ก้าบ อืด จืด วิต คัก ฏืด
 อืด เจ็ก แจ็ด แอ็ด แป็บ จ้อก อ้อก ต้อก
 อ้อด อ้อบ เอียด เจียบ ตู้ดตู๋ กะโต๊ก กะต้าก
 กงเต๊ก ตู้กแก ก้อกแก๊ก ก้ากๆ เสื่อก๊ก
 สามก๊ก ก้าบๆ ไก่ต็อก จ้อกแจ๊ก แจ็ดๆ จืดๆ
 จืดแจง ร้านแจ็ก เจียบๆ จ้อกๆ อ้อกๆ แอ็ดๆ
 อ้อดแอ็ด อ้อบๆ อ้ายแอ็ด ล้นเอียด อืดๆ อู้ดๆ
 ฏืดๆ ปือกแป๊ก คักคัก คักๆ มั๊กซั๊ก ฬีบฬับ
 เอ๊กเอ๊กเอ๊กเอ๊ก

ฉันไปเที่ยวในเมืองกับบิดา

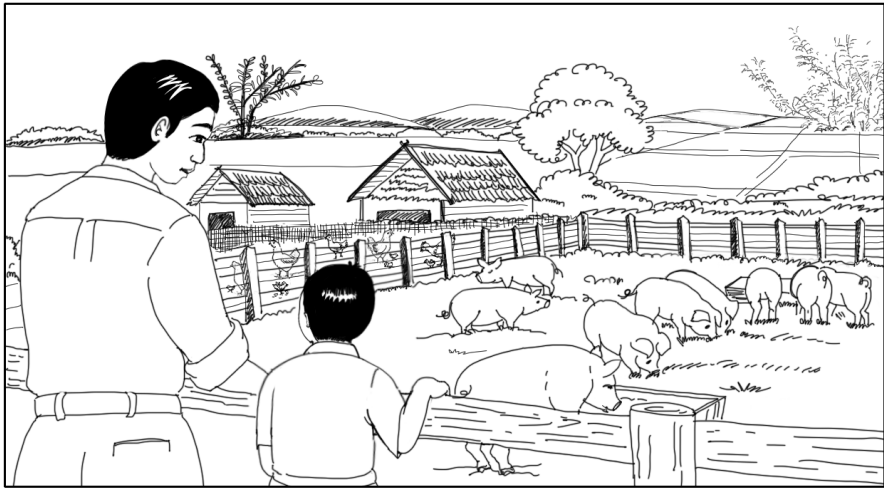
ถ้าบิดาของฉันมีเวลาว่าง ท่านก็พาฉันไป
เที่ยวในเมือง ให้ฉันได้รู้ได้เห็นอะไรต่าง ๆ สิ่งใดที่ฉัน
ไม่รู้ ฉันก็ถามท่าน ท่านก็ชี้แจงให้ฉันเข้าใจ ฉันก็
จดจำเอาไว้ ในเมืองมีผู้คนมาก มีตึกและห้องแถว
สวยงามน่าชม ตามห้างร้านขายของต่าง ๆ มีผู้คนเดิน
ไปมา ชื่อของกันเสียงจ้อกแจ้กจอบแจ และตามทาง
ที่ฉันเดินไปมามี ต่าง ๆ มาก เสียง

เล่นคึกคัก ๆ บีบ ดังปืด ๆ เวลาฉัน
เดินไป ฉันต้องระวังตัว ฉันไม่เดินเกะกะตามทาง
มีฉะนั้น จะทับฉัน

ตามนอก ๆ เมืองออกไปบ้างเล็กน้อยมีโรงงาน
ต่าง ๆ เช่น โรงเลื่อย โรงสี โรงไฟฟ้า เป็นต้น
และมีคนเขาเลี้ยงเป็ด เลี้ยงไก่ เลี้ยง กัน
คนละมาก ๆ ฉันได้ยินเสียงเป็ดมันร้องก๊าบ ๆ
เสียงไก่ตัวเมียมันร้องกะตัก ๆ ไก่ตัวผู้มันร้อง
กะต๊าก ๆ และมันขันเสียงโอ้ก้อ้อ้อก้อก ลุกไก่เล็ก ๆ
มันร้องเจี๊ยะ ๆ ร้องอืด ๆ อืด ๆ

ฉันเห็นเขาเลี้ยงมัน ฉันก็นึกชอบ ฉันถาม
บิดาของฉันว่า ทำไมเราไม่เลี้ยงมันไว้บ้าง บิดา
ของฉันตอบว่า เราก็น่าจะเลี้ยงมันไว้เช่นเดียวกับเขา
เป็ด ไก่ พวกนี้มันเป็นสินค้าที่ขายได้เงินทองปีละ

มากๆ เราทำนา ทำสวน เท่านั้น ยังมีเวลาว่าง
เลี้ยงมันได้อีก พ่อคิดว่าต่อไปเราจะต้องเลี้ยงเปิดไก่
แล้วนำเข้ามาขายในเมืองกับเขาบ้าง

ประวัติผู้เรียบเรียง

หลวงตรุณกิจวิฑูร (พ.ศ. ๒๔๓๒ - ๒๕๑๓)

หลวงตรุณกิจวิฑูร มีนามเดิมว่า ชต เมนะโพธิ์ เกิดเมื่อวันที่ ๓ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๔๓๒ ณ อำเภอหนองแขม กรุงเทพฯ เป็นบุตรลำดับที่ ๘ ของนายพ่วง และนางจัน เมนะโพธิ์ เริ่มการศึกษาที่วัดหนองแขมจนสอบไล่ได้ชั้นมัธยมปีที่ ๕ และได้ศึกษาต่อจนถึงระดับประกาศนียบัตรประโยคครูประถม (ป.ป.) และประโยคครูมัธยมสามัญจากโรงเรียนฝึกหัดครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

เข้ารับราชการครั้งแรกที่โรงเรียนวัดบพิตรพิมุข และยังเป็นครูโรงเรียนอื่นๆ อีกหลายแห่ง เช่น สวนกุหลาบวิทยาลัย วัดเบญจมบพิตร วัดเทพศิรินทร์ เป็นต้น รวมถึงเป็นอาจารย์ใหญ่โรงเรียนวัดสุทธิวรารามและเป็นผู้ก่อตั้งโรงเรียนมัธยมวัดหนองแขม ต่อมาได้รับราชการในกรมศึกษาธิการแผนกแบบเรียน กองวิชาการ โดยตำแหน่งสุดท้ายก่อนลาออกจากราชการคือหัวหน้าแผนกตรวจกองโรงเรียนรัฐบาล รวมอายุราชการ ๓๑ ปี หลังจากนั้นเป็นที่ปรึกษาให้แก่สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิชและจัดทำหนังสืออ่านชั้นประถมศึกษาและหนังสือเกี่ยวกับหลักภาษาและการใช้ภาษาไทยไว้เป็นจำนวนมาก

หลวงตรุณกิจวิฑูรสมรสกับนางสาววน จุลบุษปะ เมื่อภรรยาถึงแก่กรรม ได้สมรสใหม่กับนางสาวเจือ จุลบุษปะ แต่ไม่มีบุตร จึงนำหลานฝ่ายภรรยา มาเลี้ยงเป็นบุตรบุญธรรม หลวงตรุณกิจวิฑูรถึงแก่กรรมเมื่อวันที่ ๒๐ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๑๓ สิริอายุได้ ๘๐ ปี ๓ เดือน ๑๕ วัน

นายฉันท ขำวิไล (พ.ศ. ๒๔๔๗ - ๒๕๓๓)

นายฉันท ขำวิไล เกิดเมื่อวันที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๔๔๗ ณ อำเภอป่าโมก จังหวัดอ่างทอง เป็นบุตรลำดับที่ ๒ ของนายหมูน และนางกิ้ง ขำวิไล เริ่มการศึกษาที่วัดโบสถ์ อำเภอป่าโมก จังหวัดอ่างทอง เมื่ออายุได้ ๑๐ ขวบ บิดานำไปฝากเรียนในกรุงเทพฯ ที่วัดสามพระยา วัดสุทัศน์เทพวราราม และโรงเรียนมัธยมวัดราชบพิธ ตามลำดับ ต่อมาช่วยให้บรรพชาเป็นสามเณร ณ วัดป่าโมก เป็นนักเทศน์คัมภีร์ใบลานของวัด แล้วจึงได้ย้ายไปจำพรรษาและอุปสมบทเป็นพระภิกษุ ณ วัดมหาธาตุยุวราชรังสฤษฎิ์ กรุงเทพฯ ได้ศึกษาจนจบนักธรรมโทเปรียญธรรม ๓ ประโยค และเป็นครูสอนบาลีไวยากรณ์อยู่ ๓ พรรษา จึงลาสิกขาเมื่อ พ.ศ. ๒๔๗๑

พ.ศ. ๒๔๗๗ กระทรวงธรรมการได้เชิญนายฉันท ขำวิไล มาเป็นผู้เรียบเรียง “แบบเรียนเร็วใหม่ เล่ม ๑ ตอนต้น ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑” ร่วมกับหลวงจรุณจิกวิฑูร และยังแต่งเพลงสำหรับเด็กชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ - ๔ ชื่อ “หนังสือบทขับร้อง” จำนวน ๘๓ เพลง เนื้อหาว่าด้วยการละเล่นของเด็กและลูกสัตว์ต่างๆ มีพระเจนดุริยางค์เป็นผู้แต่งทำนองให้ งานประพันธ์ที่สำคัญๆ ได้แก่ เรื่องครูประจำตัว, กายนคร, มัทรีคำฉันท, นิราศลาสิกขา, กำสรवलังหลัง, ตำราฉันทศาสตร์, มหาชาติคำฉันท, นโยบายหลัก ๖ ประการ, รัฐธรรมนูญคำกลอน, ตำนานนิราศ และกาพย์เห่เรื่องนิราศฉันทโสภณ, ๑๐๐ ปีของสุนทรภู่, นิราศขุนช้างขุนแผน และยังเป็นผู้แต่งเนื้อร้องเพลงชาติ ท่อนที่ ๓, ๔ (ขุนวิจิตรมาตราแต่งท่อนที่ ๑, ๒) ซึ่งเป็นเพลงชาติไทยที่ใช้กันระหว่าง พ.ศ. ๒๔๗๗ - ๒๔๘๒

นายฉันท ขำวิไล สมรสกับนางสาวสัมพันธ์ บุญยเกียรติ มีบุตรด้วยกัน ๑๐ คน นายฉันท ขำวิไล ถึงแก่กรรมด้วยอุบัติเหตุและหัวใจวายเมื่อวันที่ ๑๒ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๓๓ สิริอายุได้ ๘๖ ปี ๕ เดือน ๒๒ วัน

คณะปรับปรุงต้นฉบับ

(พ.ศ. ๒๕๕๗)

ที่ปรึกษา

นายกมล รอดคล้าย เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
นางอ่องจิต เมธยะประภาส รองเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
นางสาวไพรวลัย พิทธิขันธ์ ผู้อำนวยการสำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา

คณะบรรณาธิการ

นางสาวนิจสุตา อภินันท์ทาภรณ์
นางสาวดวงใจ บุญยะภาส
นางธนภรณ์ กอวัฒนา
นางลัดดียา อมรสมานกุล

ออกแบบรูปเล่ม

นางวีรวลัย กอยรรยง

พิสูจน์อักษร

นางนิธิมา มุกตามณี

วาดภาพประกอบ

นางสาวรภัทร จันทร์ชุม